

TĒVIŠKĒS ŽIBURIAI

T H E L I G H T S O F H O M E L A N D

Nr. 17 (3240) 2012 MAY-GEGUŽĖ 1 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina - \$2

Be šaknų nebus žiedų

Ar meilė bei pagarba pagal pasirinkimą yra diskriminacija? Negi asmuo mylėdamas savuosius labiau už kitus, tuos pastaruosius jau diskriminuoja?

S AKYKIM, lietuvis labiau myli lietuvių negu brolių latvių ar kitą kurį nors nelietuvių. Atrodo, tai normalu ir dėl to neturėtų kilti jokio klausimo. O vis dėlto kyla, ir tai tautybių pasirinkimo ir vertinimo atvejais. Rodoma meilė saviesiems kai kam labai nepatinka, ypač jeigu ji viešai demonstruojama. Tokius mylėtojus jau pratinamasi vadinti nacionalistais neigiama prasme. Bandoma priekaištauti, kad tokie ardo pilietinę visuomenę, skleidžia neapykantą kitiems, nesupranta pasaulyje vykstančių pasikeitimų ir būtinai reikalingų naujovių. Dalykas taip pristatomas, tartum tas savųjų mylėjimas ir gerbimas esanti blogybė arba aiškus atsilikimas. Tokios ar panašios nuostatos ne vieną jau verčia su savo meile saviesiems slėptis, nes viešas šito išpažinimas gali pradėti kenkti. Galimas dalykas, kad besikeičianti pažiūrų būklė stabdo ir platesnio masto ar ryškesnius tautinio auklėjimo užmojus. Taigi rodydamas meilę pagal pasirinkimą gali patekti į kieno nors nemalonę, gali būti apšauktas atsilikėliu kenkėju. Štai taip lengvai ir nuriedame į duobę eidami ant kraštutinumų briaunos. Kai aiškaus tautinio auklėjimo vietą bando užimti toli gražu dar ne visiems aiškus pilietinis auklėjimas, susidaro keistas vaizdas, būtent – Lietuvoje stengiamasi nutautinti lietuvius. Kai kam jau lietuvių įvardijimas užkliūva. Siūloma vartoti žodžius “gyventojas arba pilietis”.

O IŠEIVIJOJE jau daugelį metų kovojama dėl išlikimo lietuviais. Lietuvybės išlaikymas buvo ir yra vienas pagrindinių bendruomeninės veiklos tikslų. Po Antrojo pasaulinio karo pradėjus organizuotis ir veikti ką nors naudai Lietuvos, kuri buvo okupuota, apie tą išlikimą lietuviais – lietuvių išlaikymą kalbėta, rašyta, planuota kone kasdien. Jei ne tos pastangos išlikti kas esame, kas iš tos išėivijos bebūtų likę? Susiorganizavimas, finansinės aukos, darbai po darbų ir padarė viską, ką šiandien turime ir kuo naudotis kviečiame naujai atvykusius tautiečius. Dar taip neseniai vykdant tas lietuvių išlaikymo užduotis, tikriausiai, nė vienam veikėjui neatėjo į galvą mintis, kad ta lietuvių (visos tautinės apraiškos) bus pradėta kai kurių pačių lietuvių – naujųjų politikų ar intelektualų nuvertinti, stumiant ją į šalį, kad būtų vietos naujai orientacijai tapti kažkokiais kitų pavadinimų asmenimis taikstantis prie globalinės ar kosmopolitinės minties pertvarkyti pasaulį. Šitie norai ar užmojai taip iš karto ir kryžiuojasi su lietuvių išlaikymo pastangomis. Ligi šiolei dar nebuvo girdėti balsų, kad reikia atsakyti lietuvių išlaikymo. Veikloje laikomasi Lietuvių chartos gairių, kuriose pabrėžiama tautybės svarba ir lietuvių išlaikymo prievolė. Klausimas kyla, kaip tai logiškai susiderintų su naujomis idėjomis tautiškumą slopinant, o pilietiškumą iškeliant? Atrodo, būtų laikas apie tai pasvarstyti. ČS

Šiame numeryje

Vadovavimo tarnystė – Dievui ir artimui – 2 psl.

Tautinė valstybė... (Tęsinys) – 3 psl.

“Ryto” draugijai 100 metų – 4 psl.

Lietuvis kunigas Juozas Montvila (Tęsinys) – 5 psl.

Kas domisi Labdaros fondo korporacijos veikla? – 7 psl.

Poema apie jotvingių likimą – 8 psl.

Gerais darbais pasižymėjusi moteris – 10 psl.

Kiekvieną pavasarį Kanados sostinė Otava skęsta tulpių žieduose...

Čikagoje susirinko diplomatai

Pabrėžta kultūros ir diplomatijos svarba

ROLANDAS KAČINSKAS,
ministeris, LR ambasada
Vašingtone

Lietuvių kultūros sklaidos ir kultūros paveldo Šiaurės Amerikoje išsaugojimo reikalai aptarti šiame žemyne dirbančių Lietuvos garbės konsulų suvažiavime balandžio 13-15 d.d. Čikagoje. Lietuvos ambasadoriaus JAV Žygimanto Pavilionio teigimu, tokius klausimus suvažiavimui pasirinkti paskatino artėjantis Lietuvos pirmininkavimas Europos sąjungos tarybai, suteikiantis Lietuvai naujas kultūros pristatymo užsienyje galimybes, ir nykstantis lietuvių kultūros paveldas: uždaromos lietuvių šventovės, nyksta meno ir istorinės vertybės, retėja savanoriškai vertybes renkančių ir prižiūrinčių žmonių gretos.

Suvažiavime pranešimą skaitęs Lietuvos kultūros ministeris Arūnas Gelūnas sakė, kad dėl sunkios finansinės padėties sumažėjęs finansavimas kultūros politikai užsie-

Lietuvos garbės konsulų suvažiavime š.m. balandžio 13-15 d.d. Čikagoje, antra iš dešinės Lietuvos ambasadorė Kanadoje Gintė Damušytė

nyje nereikia, kad šalis turi atsakyti savo kultūros politikos ambicijų. Ministerio teigimu, yra spraga ir niša Lietuvos kultūros politikai Šiaurės Amerikoje. Anot jo, tinkamą Lietuvos dėmesį reikia skirti lietuvių kultūros paveldui saugoti ir šiuolaikiniam Lietuvos menui pristatyti. Šią spragą užpildyti turėtų padėti neseniai darbą ambasadoje Va-

šingtone pradėjęs Lietuvos kultūros atašė JAV.

Užsienio reikalų viceministeris Evaldas Ignatavičius pabrėžė kultūros ir diplomatijos svarbą atrandant mūsų šalies daugiakultūriškumą bei susigrąžinant po pasaulį išbarstytą kultūros paveldą, sakė jis.

Nukelta į 3-čią psl.

Vadovavimo tarnystė – vedant save ir kitus tarnystėje Dievui ir artimui

LIONĖ KAZLAUSKIENĖ

Lietuvių organizacijose dažnai atsiranda vadų, kurie tiesiog įkrenta į tas pareigas atsitiktiniais, ne visai sąmoningai apgalvotais keliais. Ar tai bebūtų, kad niekas kitas neapsiima tų pareigų ar atsakomybės, ar tai bebūtų asmenišką garbės siekimo tikslas ar gal net grynai kaltės jausmo pagrįstas ryžtas išlaikyti lietuvių išėivijoje. Vienaip ar kitaip, kartais vertėtų pažvelgti į tai, ką tikrai reiškia vadovauti, kokie yra vadovavimo siekiai ir kuriais būdais tuos siekius geriausiai įvykdyti.

Atsižvelgiant į šiuos klausimus ateitininkų plotmėje, Šiaurės Amerikos ateitininkų valdyba (ŠAAV) š.m. kovo 9-11 d.d. surengė pirmkartinius "Vadovavimo tarnystės" kursus, Oakbrook Marriott viešbutyje. Susirinko 42 kursantų, nuo ketvirtokų gimnazistų iki sendraugių, iš visų JAV kampų. Po trumpos maldos Rasa Kasniūnienė, ŠAAV pirmininkė, sveikinimo žodyje paaiškino, kad mintis surengti kursus kilo iš diskusijų, kurios sukosi apie klausimą, ar organizacijai augti ir bręsti yra svarbiau turėti didelį skaičių narių, ar gerų vadovų? Išvada buvo, kad be sumanių vadovų neįmanoma pritraukti nuoširdžių organizacijos narių.

Ateitininkė, mokytoja ir pagrindinė "Vadovavimo tarnystės" kursų organizatorė Laima Šalčiuvienė apibūdino kursų eigą, paprašė kursantus pasidalinti jos iš anksto atsakytais klausimais apie žodžių "vizija" ir "misija" reikšmę bei jų svarbą organizaciniame gyvenime. Išsiaiškinom, kad vizija yra plati sąvoka, o misija yra vizijos praktiškas įgyvendinimas.

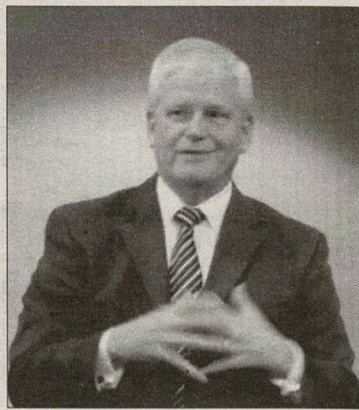
Vyko dr. Thomas Quinn labai įdomus pristatymas anglų kalba "Ateitininkija; Beginning The Second Century, a Historical Perspective" įstant ateitininkijos pradžia bei

tolesnį gyvavimą plačiojo pasaulio veiksmų kontekste. Brolio Luko Laniausko surašytas mintis apie ryšio derinimą su Kristumi, su siekimu visa atnaujinti Jame ir vedimu savęs bei kitų tarnystėje Dievui ir artimui perteikė Dainė Quinn.

Šeštadienio rytą diskutavome savo asmenišką vizijas ir misijas. Kursantai Viktoras Rušėnas, Lija Siliūnaitė ir Siga Kisieliūtė suvaidino L. Šalčiuvienės parašytą eilėrašį,

šija viską. Kitas pratimas reikalavo vienos savaitės kasdienę veiką suskirstyti į keturias kategorijas: fizinę, intelektinę, dvasinę ir socialinę/emocinę. Dar toliau susmulkinom grupes nutardami, ar veiksmas sąmoningas ar automatiškas. Iškilio įdomios diskusijos.

Tęsėme tolesnį savęs pažinimą atsakydami į eilę klausimų apie mūsų įpročius, naudodant Stephen Covey, *Seven Habits of Highly Effective*

Dr. Thomas Quinn pristato anglų kalba "Ateitininkija; Beginning The Second Century, a Historical Perspective"

vas nuolatos mokosi, turi tarnystės orientaciją – gyvenimas turėtų būti misija, o ne karjera; nereikia bijoti nugalimos naštos. Spinduliuoja teigiama energija ar meile, tiki į žmonių pajėgumą, išlaiko savo gyvenime pusiausvyrą, mato nuotykių pilną gyvenimą, vadovaujasi bendradarbiavimu – visuma yra didesnė negu suma savo dalių, lavinasi nuolatos atsinaujinti.

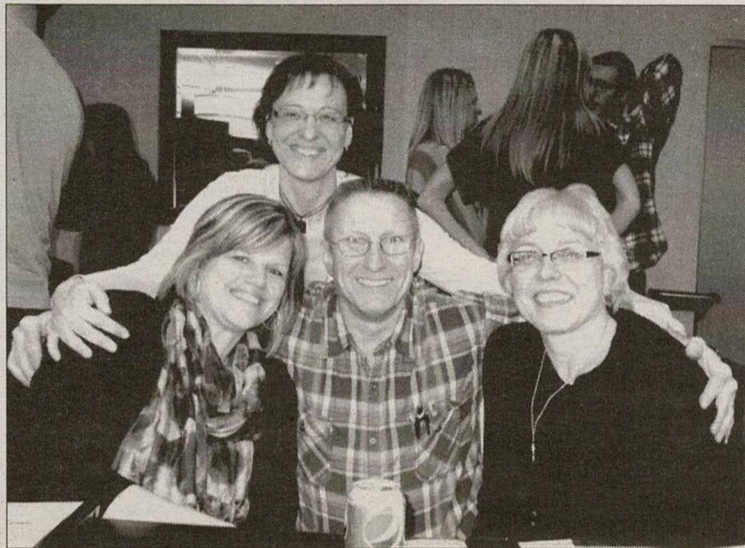
Po pietų L. Šalčiuvienė supažindino su Kurt Lewin, modernios socialinės psichologijos pradininko pateiktais trimis pagrindiniais vadovavimo stiliais: autoritetinis, dalinantis ir deleguojantis. Toliau kursų vedėja aptarė silpnų ir stiprių vadovų savybes. Vyko diskusijos, ar visi gali išmokyti būti vadovais? L. Šalčiuvienės teigimu kiekvienas iš mūsų gali vesti visus prie kažko iki kokio nors lygio. Reikia tik žinoti, kada įsiterpti, kada ne.

Kun. K. Trimakui dėl sveikatos negalėjus atnašauti mums Mišių, nuvykome į netoliese "Ascension of Our Lord" šventovę Mišiom, kur sužinojome, kad vargonininkas yra lietuvis! Po to Gytis Mikulionis pristatė John C. Maxwell "17 Nenuginčijamas suderinto/bendro darbo taisyklės". Rita Bradūnaitė, Bal-

timore, MD, "Friendship Academy of Science and Technology" mokyklos dekanė su įvairiais pratimais ir inscenizavimais mums padėjo suprasti, kas yra siekiama vadovaujant moksleiviams ateitininkams, ir derinimas jų veiklos su jaunesniais ir studentais. Baigėme akademinę dienos dalį su juokais ir pilnu la-gaminu žinių.

Sekmadienio rytą kursantai jau aštuntą valandą rinkosi paskutinei sesijai. Laima susumavo savaitgalio išvadas bei žinias ir toliau skatino mus perskaityti mūsų aplankuose įdėtus A. Maceinos, dr. J. Pikūno, P. Dielininkaičio ir V. Valiušaičio straipsnius, kurie turėtų mums padėti dar geriau suprasti vadovo vietą pasaulyje. Dainė Quinn vedė pratimą, kuriame susiskirstė į keturias grupes, aptarė sugalvotas kliūtis, kurios gali atsirasti ateityje ateitininkų organizacijoje. Kaip mes galėtume su jomis susidoroti, kad būtų pozityvi išeitis? Kūrybingai aptarėm lietuvių kalbos silpnumą, veiklos spragą po moksleivių ir studentų, narių skaičiaus sumažėjimą ir ateitininkų tikslo išblėsimą, ir pasidarė gan aišku, kad ateitininkijai negresia joks pavojus artimoje ateityje.

Kursantų kūrybiškumas tikrai suspindėjo vaidinimėliuose, kuriuose parodėm, ką išmokom per šiuos kursus. R. Kasniūnienė padėjo visiems atvykusiems, ŠAAV valdybai, paskaitininkams, Šiaurės Amerikos Šalpos fondui ir JAS, MAS ir SAS Centro valdyboms už piniginę paramą ir ypatingai L. Šalčiuvienei už jos pasiaukojimą ir duoklę šiems pasisekusiems kursams. Visi kursantai gavo mažą simbolinį prisiminimą – fotografiją apsnigto medžio su įrašu – "Teamwork: Snowflakes are one of nature's most fragile things, but just look at what they can do when they stick together".

"Vadovavimo tarnystės" kursų dalyviai, iš k. Žiba Pranckevičienė, Audrius Rušėnas, Dainė Quinn, stovi ŠAAV pirmininkė Rasa Kasniūnienė

"Vadovavimo tarnystės" kursų dalyviai-studentai, iš k. Renata Butikaitė, Žara Kisieliūtė, Vija Kasniūnaitė

atskleidžiantį šį klausimą. Atlikome pratimą nuspręsti, kurie trys abstraktiniai daiktavardžiai yra svarbiausi mūsų gyvenimuose. Nutarėm, kad beveik be išimties "meilė" vir-

People autoriaus dėsnis. Covey teigimu, geras vadovas tvarko reikalus, o ne žmones. Pagal Covey, sėkmingo vadovavimo šerdis ar širdis remiasi devyniais principais. Vado-

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redaguoja: R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

METINĖ PRENUMERATA: \$80 – reguliari (paprastu paštu); \$130 – reg. (1 klasės paštu); \$100 – rėmėjo (paprastu paštu); \$150 – rėmėjo (1 klasės paštu). Oro paštu į užjūrius – \$180, paprastu paštu – \$100 (Kan. dol.); JAV: \$100 – reguliari; \$120 – rėmėjo; \$160 – 1 klasės paštu. JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canadian Periodical Fund (CPF) for our publishing activities.

Canada

Čikagoje susirinko diplomatai

Lietuvos garbės konsulų suvažiavimo dalyviai Čikagoje š.m. balandžio 13-15 d.d.

Atkelta iš 1-mo psl.

Bendras Šiaurės Amerikoje dirbančių garbės konsulų susitikimas rengiamas pirmą kartą. Jame dalyvavo Lietuvos diplomatinė atstovybių Šiaurės Amerikoje vadovai, aukšti svečiai iš Lietuvos, 17 garbės konsulų iš JAV, Kanados ir Meksikos, JAV ir Kanados lietuvių bendruomenių atstovai – Kanados lietuvių bendruomenės vicepirmininkė Rūta Kličienė, JAV lietuvių bendruomenės Lietuvių kultūros tarybos pirmininkė Aldona Page ir vicepirmininkė Dalia Jakienė, JAV lietuvių bendruomenės Visuomeninių reikalų komisijos pirmininkas Algis Lukas.

Pasak Lietuvos ambasadorės Kanadoje Gintės Damušytės, toks susitikimas padės

efektyviau naudoti ribotus išteklius kultūros sklaidai regione, geriau koordinuoti kultūros programas ir projektus. “Niekas kitas taip nesujungia lietuvių bendram darbui kaip kultūra ir jos paveldas”, sakė G. Damušytė.

Susitikimo metu sutarta bendromis pastangomis 2013 m. lapkritį Filadelfijoje surengti Lietuvos dienas, kurių metu būtų pristatyta šalies kultūra, turizmo ir verslo galimybės.

Taipgi sutarta, kad garbės konsulai atliks jų jurisdikcijoje esančių Lietuvai reikšmingų kultūros paveldo JAV ir Kanadoje objektų būklės įvertinimą. Susitikime taip pat tartasi, kaip geriau pasirengti rudenį JAV planuojamam surengti Pasaulio lietuvių ekonomikos forumui.

Tautinė valstybė: Vengrijos ir Lietuvos paralelės

Tęsinsys iš 16 nr.

Prof. ONA VOVERIENĖ

Sąjūdžio seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, muzikantas ir muzikologas, turintis jautrią klausą, išgirdo Laiko šauksmą griūvant dvipolei pasaulio sistemai ir “milžinui ant molinių kojų” ir atvedė Tautą į jos Pažadėtąją žemę – Lietuvos nepriklausomybę. Viktoras Orbanas, aukščiausios kvalifikacijos valdybininkas, irgi išgirdo Laiko šauksmą, yrant daugiapolei sistemai, pakirstomis mirties kultūros civilizacijos šaknimis, ir rodo Europos tautoms kelią į jų dvasinį atgimimą. Vengrijoje dvasinis atgimimas tapo įmanomas dviem trečdaliais balsų į Vengrijos parlamentą išrinkus tautos idėją ir tautinės valstybės atkūrimą remiančius parlamentarų. Vengrijos Konstituciją savo balsais parėmė 10 mln. vengrų.

Ar įmanomas tautinės valstybės atkūrimo scenarijus Lietuvoje? Istorikas Algimantas Liekis savo straipsnių cikle “Gruodžio 17-oji” rašė: “Gruodžio 17-oji – tai tautinės Lietuvos valstybės kelio pradžia,

keliu, kuriuo einant lietuvis tapo lietuviu, tikru savo žemės ir savo valstybės šeimininku. Bet ėjimą tuo keliu sutrukdė karai ir okupacijos, jo atkūrimas ir tęsimas, atsižvelgiant į šiandienos lietuvių ir nepriklausomos Lietuvos stiprinimo poreikius – kiekvieno mūsų pareiga”. Tas tautinės Lietuvos valstybės kelias, kaip dabar Vengrijoje, buvo įtvirtintas 1928 m. gegužės 15 d. Lietuvos Konstitucijoje, kurioje buvo ypač pabrėžta, kad “Lietuvos valstybės suverenitas yra lietuvių tauta; tik jai priklauso visa valstybės valdžia, ir jos sostinė yra Vilnius”. Konstitucijoje lietuvių tauta buvo įvardinta kaip vienintelė savo valstybės šeimininkė, kurios kiekvienas pilietis savo interesus ir tikslus turi derinti su savo valstybės interesais ir tikslais. Visiems Lietuvos piliečiams buvo garantuota spaudos, susirinkimų ir kitos laisvės su sąlyga, kad “nebus veikiamas kenksminga Valstybei kryptimi”.

1928 metų Konstitucija suteikė galimybę Lietuvos valstybei eiti trečiuoju keliu – ne agresyvių kaimynių nužymėtu – nacistiniu-fašistiniu

arba bolševikiniu-komunistiniu – “o pasinaudojus iš visų, kas geriausia – savu, lietuvišku, tautiniu keliu”. (Algimantas Liekis). Nė vienas istorikas iki šiol to “trečiojo kelio” savo darbuose neišdrįso tyrinėti. Dauguma jų tą kelią, jo visiškai netyrinėję, tik šlykščiausiai šmeižė.

Vengrų tauta kritinėje savo valstybės būklėje pademonstravo stebėtiną vienybę, atkuriant savo tautinę valstybę. Didžioji dalis vengrų tautos liko atspari komunizmo šmėklos vilionėms; jos nepalaužė nei sovietiniai tankai, nei gedulas dėl 3000 jos tauriausių žmonių žūčių 1956 metų Budapešto laisvės rudenį. Lietuvių tautos didžioji patriotiškiausia ir šviesiausia dalis nukankinta ir išžudyta sovietiniuose kalėjimuose, Sibiro tremtyse. Politinė ir ypač psichologinė būklė, kai perkama ir parduodama viskas, įskaitant ir sąžinę, padorumą, žmogiškąjį orumą Lietuvoje ypač sunki. Ir tikėtis idealistų pergalės rinkimuose, kokią pasiekė vengrai – sunku. Sunku, bet įmanoma.

Nukelta į 5-tą psl.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Pabrangs dujos

Didžiausių akcininkų Vokietijos bei Rusijos įmonių “E.ON Ruhrgas” ir “Gazprom” valdoma bendrovė “Lietuvos dujos” balandžio 23 d. oficialiai patvirtino, kad nuo liepos 1 d. vidutiniškai 22% ketina didinti gamtinių dujų kainas buitiniams vartotojams. “Lietuvos dujų” valdybos sprendimui dar turės pritarti Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, kuriai prašymas suderinti kainas bus pateiktas artimiausiu metu. Komisija sprendimą turi priimti iki gegužės pabaigos, likus mėnesiui iki naujų kainų įsigaliojimo. Dėl nuo bendrovės nepriklausančių priešasčių naftos produktų ir

gamtinių dujų kainos 2012 m. sparčiai didėjo, be to, euro ir JAV dolerio santykio tendencijos buvo nepalankios. “Lietuvos dujų” skaičiavimais, pirmąjį pusmetį iš dujų pardavimų buitiniams vartotojams ji patirs apie 17 mln. litų nuostolio.

Paskutinį kartą gamtinės dujos reguliuojamiems vartotojams brango pernai liepą – tuomet jų kaina padidėjo 14-21%, arba 29-30 centų už kubinį metrą. Nuo šių metų pradžios dujų kainos reguliuojamiems vartotojams nepasikeitė. “Lietuvos dujos” užima apie 40% šalies dujų rinkos ir aprūpina dujomis beveik visus šalies buitinius vartotojus.

Ruošiasi pirmininkavimui

Europos sąjungos parlamentų pirmininkų konferencijoje Varšuvoje balandžio 21 d. dalyvaujantys Lietuvos, Airijos ir Graikijos parlamentų atstovai pasirašė pareiškimą dėl trijų valstybių parlamentų bendradarbiavimo rengiantis pirmininkauti Europos sąjungai ir pirmininkavimo metu nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2014 m. liepos 31 d. Bendru pareiškimu išsipareigojama užtikrinti visų trijų šalių parla-

mentų efektyvų bendravimą ir koordinavimą, bendradarbiaujant su Europos parlamentu. Taip pat numatoma siekti bendro sutarimo įgyvendinant išsikeltus tikslus ir jiems pasiekti būtinus uždavinius, stiprinti tarpparlamentinę bendradarbiavimą ir sudaryti nuolatines bei laikinas darbo grupes, kurios politiniame arba oficialiame lygmenyje svarstyty išskylančius klausimus.

Išėivijos mokyklas tvarkys ŠMM

Balandžio 20 d. Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos posėdyje vyriausybės sutarta, kad šeštadienių lituanistinių mokyklėlių reikalais turi rūpintis Švietimo ir mokslo ministerija (ŠMM), o ne Užsienio reikalų ministerija (URM), kuriai ši užduotis buvo perduota panaikinus Tautinių mažumų ir išėivijos departamentą.

“Konstatavome, kad galbūt nebuvo labai geras sprendimas neformalųjį ugdymą atskirti nuo visos švietimo sistemos pertvarkant Tautinių mažumų ir išėivijos departamentą”, – po posėdžio žurnalistams sakė ministerio pirmininko kancleris Deividas Matulionis. Jo teigimu, oficialiai

sprendimą dėl užduoties perdavimo Ministerių kabinetas turėtų priimti gegužę.

Šveicarijos lietuvių bendruomenės pirmininkė ir už švietimą atsakinga Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) valdybos narė Jūratė Caspersen savo ruožtu sakė, kad URM pastaruosius dvejus metus tik formaliai atlikdavo buvusio departamento darbus, nebuvo sisteminio požiūrio. Pasak J. Caspersen, keletų metų senumo duomenimis, pasaulyje veikia apie 180 lituanistinių šeštadienių mokyklėlių, daugiausiai jų yra Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Karaliaučiaus srityje. Jas lanko daugiau kaip 6,000 vaikų.

Pagal BNS žinias parengė R. Jonaitienė

SMITH MONUMENT CO. LTD
(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

“Ryto” draugijai 100 metų

ANGELĖ GRIGAITĖ

*O, laikas jau keltis, šalis Lietuvos;
Gana bus globėjų ant tavo galvos...*

(Maironis)

Po 1990 m. kovo 11 d. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo lietuviškų mokyklų steigimu ėmė domėtis aktyvūs mokytojai lietuvininkai, o kartu ir organizuoti jų atidarymus. 2003 m. pabaigoje “Vilnius” draugijos pirmininkui dr. Kazimierui Garšvai pasiūlius, valdyba pritarė atkurti Lietuvių Švietimo draugiją “Rytas”. Buvo patvirtinti įstatai. O 2004 m. balandžio 3 d. Lietuvių literatūros ir tautosakos institute įvyko suvažiavimas. Išrinkta dvidešimties narių taryba ir trijų narių valdyba. Pirmininku tapo Algimantas Masaitis, ilgametis Marijampolio mokyklos direktorius. Marijampolio mokykla – pirmoji lietuviška vidurinė mokykla Pietryčių Lietuvoje.

Lietuvos švietimo draugijos “Rytas” pirmininkas Algimantas Masaitis

Nuo 1961 m. iki 2003 m. direktoriumi dirbęs matematikos mokytojas Algimantas Masaitis nuolat su bendraminčiais važinėjo po Vilniją ir Gudiją kalbindamas lietuvių jaunimą mokyti lietuviškoje mokykloje. Mokinių vis daugėjo, taigi jau po poros metų pradinė peraugo į septynmetę. Po Stalino mirties į mokyklą atvykdavo vis daugiau mokinių iš lietuvių šeimų, gyvenusių Gudijos teritorijoje – nuo Gervėčių, Pelesos ir kitų kraštų. Mokytojui pagal pašaukimą Algimantui Masaičiui vadovaujant šalies aukštųjų mokyklų kultūrininkų desantas kas metai skuba į šias Vilnijos mokyklas.

“Lietuviškos mokyklos prie pat Vilniaus neglobamos, užmirštos Vilniaus savivaldybės. Visiškai joms neskiriamas dėmesys. Kadangi savivaldoje ir administracijoje palaikoma Lietuvos lenkų rinkimų akcija (LLRA), lietuviškos mokyklos vargsta ir skursta. O valdininkams jos kaip šašai, – pasakoja Lietuvos edukologijos universiteto prof. Antanas Kiveris. Antra, Vilniuje įsigalėjusi Lietuvos lenkų rinkimų akcijos (LLRA) valdžia, labiau panaši į ankstesnius diktatūrinius režimus. Čia, šalia sostinės, akivaizdžiai diskriminuojamos lietuvių šeimos, nelenkai, nelenkiškos įstaigos, mokyklos, organizacijos. Pažeidžiamos lietuviško jaunimo teisės į mokslą, darbą, į teisingą atlyginimą. Valstybinėse mokyk-

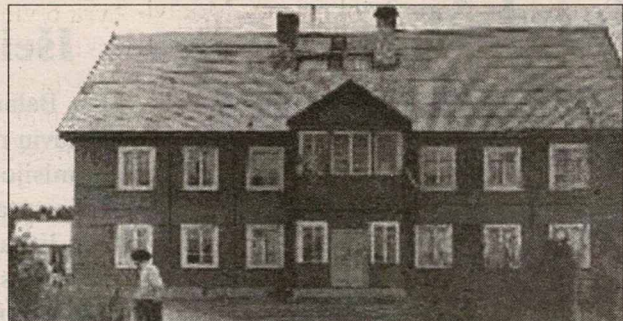
lose užsiėmimai vyksta lenkų kalba, iškreipiama istorija, geopolitika, o ugdymo turinys skatina patriotizmą svetimai valstybei, lietuvius įvardijant, kaip šių žemių neteisėtus valdytojus. Čia pažeidžiami įstatymai ir kiti teisės aktai, jei jie nepatinka LLRA. Lietuvos valdžios ten nėra: tvarka pagal Lenkijos rinkimų taisykles ir savotiškas gyvenimas, plukdomas aiškia vaga atstatyti krašto sulenkinimą”.

Kiekvieną mėnesį Algimanto Masaičio vadovaujami tautiškausi nusiteikę kultūrininkai, menininkai, mokslininkai išvyksta į lietuviškas salas Vilniuje, skiepydami “Tėviškės pažinimo” pamokas. Štai tie, kurie be jokio atlyginimo savo laisvalaikį, talentą skiria šioms mokykloms: birbynininkas virtuozas Antanas Jonušas, politikalinys Stasys Stungurys, muzikantas Vaclovas Jaras, mokytoja Asta Drėgūnienė, M. Riomerio universiteto prof. Rita Bieliauskienė, fotomenininkas Vytautas Ilevičius, poetė, laikraščio *Lietuvių godos* vyr. redaktorė Marija Šaknienė, dainininkai ir etno specialistai – Lietuvos edukologijos universiteto prof. Antanas Kiveris ir doc. dr. Egidijus Mažintas, III, IV, V-os Lietuvos vyriausybės narys, miškų ūkio ministeris Rimas Klimas ir kt. Vestibiuliuose veikia V. Ilevičiaus fotografijų paroda “Tėviškės kloniais”.

Per pastaruosius metus aplankytos Eišiškių Stanislovo Rapolionio, Rudaminos “Ryto”, Riešės, Juodšilių “Šilo” gimnazijos, Paberžės “Verdenės”, Maišiagalos LDK Algirdo, Eitminiškių, Šalčininkų r. Baltosios Vokės “Šilo” vidurinės mokyklos. Surengta Pietryčių Lietuvos mokyklų vadovams ir mokytojams auklėjamoji pažintinė ekskursija maršrutu Vilnius-Panemunės pilys-Rambyno kalnas-Šilutė.

Tautinis auklėjamasis vaidinimas “Pavasario balsai”

Vilniaus r. Pagirių gimnazijoje ir Maišiagalos LDK Algirdo vid. mokykloje balandžio mėnesį

Marijampolio mokykla – pirmoji lietuviška vidurinė mokykla Pietryčių Lietuvoje, įkurta 1957 m. rugsėjo 1 dieną. Mokykla čia veikė iki 1972 metų

buvo parodytas tautinis patriotinis liaudies muzikinis vaidinimas “Pavasario balsai”, skirtas poeto Maironio 150-osioms metinėms.

Muzikinio spektaklio veiksmas vyksta tarpukaryje – poetas Maironis apsilanko savo tėvonijoje, Raseinių apskrityje, Bernotų kaime ir Raseinių gimnazijoje. Svarbiausias Maironio tikslas – tai pažadinti lietuvius iš miego, ypatingai kad jų prasimokę vaikai nesulenktų ir kaip nors sugrąžinti sulenkėjusią aristokratiją, bajoriją, dvarininkiją, net neturtinius šlėktas-plikbajorius į lietuvišką darbą, į lietuviškos kultūros kūrimą, trumpai tariant, juos atlietuvininti. Jis senovės lietuvių kultūrą ir tikėjimus pakėlė į aukštumą, sugebėjęs jaunimui įteikti žavesį savo garbingų protėvių gyvenimu ir kova dėl laisvės. “Jaunoji Lietuva” ir “Raseinių Magdė” matome idėjas, kaip tatau įvykdyti. “Raseinių Magdėje” Maironis griežčiau pasisako prieš visą sulenkėjusią Lietuvos aristokratiją. Jis sušunka: “Svečiais mums esate sunkiais lig šioliai!”

Spektaklyje gausu Maironio eilių virtusių dainomis, poeto eilėraščių ir svarbių žemaičių krašto jaunimo tautinio ugdymo aktualijų, lietuviško paveldo atkūrimo tarpukario švietimo sistemoje dirbantiems ir besimokantiems. Vaidino Vilniaus G. Petkevičaitės-Bitės SMC mokiniai, LEU dėstytojai ir studentai, M. Riomerio ir Vilniaus universitetų profesoriai ir neįgalieji. Raseinių gimnazijos mokytojų Žiūraičių vaidmenyse (akt. R. Aleknaitė-Bieliauskienė ir akt. A. Kiveris), Maironio sesers Pranciškos Mačiulytės akt. V. Targamadžė, Teklė Novickytė, Jono Mačiulio jaunystės mylimos merginos vaidmenyje akt. A. Kondraškienė, mokytojo Jono Survilos (akt. Vaclovas Jaras), Maironio sesers Marcelės (akt. R. Navickienė), solistės Beatričės Grincevičiūtės (talentinga absoliučią klausą turinti akloji dainininkė Loreta Tātunskytė), fizinio lavinimo mokytoja (A. Drėgūnienė), 1918-1922 m. savanoriai, gynę Nepriklausomybę – aktoriai – V. Dabkevičius, V. Pavasaris, V. Marozas, N. Švenčionytė ir kt.

Mes senstame kartu su amžiumi, su laiku mes keičiamės, tačiau kelios vertybės, kurios nesikeičia mokytojo Algimanto Masaičio gyvenime – tai meilė lietuvių tautai, gimtajai kalbai, tėvams ir tautiniam švietimui. “Tavo gyvenimas, mokytojau Algimantai Masaiti, skamba kaip daina, nors tu tylus ir kuklus kaip sode bijūnas, tačiau Tavo darbai lietuvių kaip girios ažuolas stovi Vilnijos apylinkėse”. Kai tuo tarpu Lietuvos “elito” atstovai kaskart atviriau, nusimesdami kaukes, visai nebesidrovėdami ima atstovauti svetimos valstybės interesams net istorinėje sostinėje.

“Ledo vaikai”

Europos parlamente paminėtos 1949 m. Baltijos valstybių tremties metinės

Atminti tragiškas 1949 m. tremties metines, 2012.III.28 Europos parlamente buvo pristatytas filmas “Ledo vaikai”. Filmo peržiūros rengėjos – Europos parlamento narės Radvilė Morkūnaitė ir Sandra Kalnietė (Latvija). Filmas “Ledo vaikai” pasakoja vaikų, kurie sovietų teroro metais buvo ištremti iš Baltijos valstybių arba gimė tremtyje, likimo istoriją. Filme vaizduojami tie, kurie kentė tremtį prie Laptevų jūros, išgyveno ten nežmoniškas sąlygas, tačiau sugrįžo į Tėvynę. Prieš 63 metus, 1949 m. kovo 25-28 dienomis, sovietiniai okupantai Lietuvoje,

Latvijoje ir Estijoje vykdė kruopščiai suplanuotą operaciją “Priboj” (Bangų mūša). Per kelias dienas į tremtį Sibire gyvuliniais vagonais buvo išsiųsta apie 95,000 trijų Baltijos valstybių gyventojų, daugiausia moterų, kūdikių ir vaikų.

Tuo metu, anot Lietuvos europarlamentarės Radvilės Morkūnaitės, kai viena dalis Europos gydėsi II Pasaulinio karo padarytas žaizdas, tiesėsi po patirtų negandų, kitoje kontinento dalyje tebesitęsė žiaurumai: tremtys, persekiojimai ir įkalinimai. “Šitaip buvo vykdomas sovietų planas – sunaikinti nepalankius sistemai žmones, užkirsti kelią,

Sovietų teroro metais ištremti lietuvių vaikai prie Laptevų jūros Ntr. iš archyvo

kad neužaugtų drąsūs, svajojantys ir siekiantys išsilaisvinti nuo okupacinės teroro sistemos piliečiai”, – pažymi Lie-

tuvos politikė. R. Morkūnaitės įsitikinimu: “Šiandieninė mūsų pareiga – nepamiršti tų, kurie buvo naikinami, ir gerbti tuos, kurie išliko. Turime perduoti ateities kartoms žinią apie sunkius patyrimus, apie kuriuos vis dar per mažai žinoma, nors jie neabejotinai turėjo įtakos visai Europos istorijai”.

Tremtyje gimusi ir augusi Latvijos Europos parlamento seimo narė Sandra Kalnietė pažymi, kad po 1917-ųjų vykusių komunistinių represijų vykdytojais neskirstė žmonių į vyrus, moteris, vaikus ar pagyvenusius: “Ypač vaikai, moterys ir vyresnio amžiaus žmonės, ištremti iš Baltijos valstybių 1949 m. kovą, sudarė net daugiau nei 70%”.

Savo asmeninį Sibiro kelią įamžinusi knygoje *Su išieginiais bateliais Sibiro sniegy-*

nuose jos autorė S. Kalnietė Europos parlamente dalijosi skaudžiais vaikystės prisiminimais: “Mano niekuo nekalti tėvai jau buvo suaugę, kai jiems teko išgyventi rūsčią Sibiro tremtį. Jie susitiko Sibire, kur susituokė ir susilaukė mergaitės, manęs. Taigi aš taip pat buvau pasmerkta tapti tautos priešė nuo pat pirmojo savo atodūsiu”.

“Mums labai svarbu rengti tokius kultūrinius renginius Europos parlamente ir šviesti Europos politikus bei visuomenę, nes tik išgilinę į savo praeitį užkirsime kelią tam, kad tokie žiaurumai nepasikartotų ateityje. Tik suprasdami vieni kitus galime žengti žingsnį susitaikymo ir tuo pačiu stipresnės Europos sąjungos link”, – teigia minėjimo bendraautorė S. Kalnietė.

TSŽ

Lietuvis kunigas Juozas Montvila – mūsų tautos pasididžiavimas ir pavyzdys

Tęsinys iš 16 nr.

Kaip prisimena buvusi Montvilų kaimynė marijampolietė Alva Sidaravičienė, kunigo tėvų sodyba buvo labai išpuoselėta: sodas didžiulis, apsodintas įvairiausiaisiais, tuo metu dar retais medžiais, kieme apstu egzotiškų paukščių: fazanų, povų ir kt. Deja, dabar sodybvietė primena apleistą, brūzgynų prižėlusį žemės plotą, nes giminaičiams žemės nepavyko susigrąžinti, buvo pasakyta, jog čia bus Marijampolės laisvoji ekonominė zona, teko tenkintis kompensacija. Nors Montvilų giminė labai sena ir plati, tačiau artimų kunigo giminaičių likę ne tiek ir daug: du sūnėnai ir dukterėčia, kuri gyvena JAV. Vienas iš giminaičių, su kuriuo pavyko susisiekti Pasaulio lietuvių atminimo įamžinimu besirūpinantiems Labdaros ir paramos fondo "Sūduvos ateitis" atstovams – Andrius Liaukus, gyvenantis Alytuje, pasakojo, jog jo senelių sodyba buvo žiauriai išniekinta dar sovietmečiu: didelėje įvairiais medžiais apsodintoje sodyboje buvo užkasami kritę kolūkiečių gyvuliai.

Labdaros ir paramos fondas "Sūduvos ateitis", vertindamas kunigo Juozo Montvilos žygdarbį bei jo pasiaukojimą ir pasišventimą savo pašaukimui pavyzdį mūsų jau-

nimui, kartu su Marijampolės verslininkų klubu "Rotary" suorganizavo renginių ciklą Pasaulio lietuviui pagerbti ir kvietė visus prisidėti prie šios kilnios asmenybės atminimo įamžinimo. Fondo direktorė Birutė Kažemėkaitė kreipėsi su pasiūlymu į Kalvarijos savivaldybės tarybą suteikti Liubavo pagrindinei mokyklai Juozo Montvilos vardą. Šis pasiūlymas svarstomas su miestelio bei mokyklos bendruomenėmis. Balandžio 19 d. Marijampolėje vyko konferencija, skirta kun. Juozo Montvilos asmenybei, bei knygos *Titaniko lietuviai* suktuvės. Fondas taip pat suorganizavo kunigo bei lietuvių platintojo veiklos įamžinimą tėviškėje bei prie Liubavo (Kalvarijos sav.) šventovės. Link Montvilų sodybos, Nendriniškių kaime planuojama pastatyti nuorodą "Via Baltica" kelyje ties Pietarių kaimu, bei paminklinį akmenį pačioje sodyboje. Senosios Liubavo šventovės, kurioje J. Montvila vikaravo, nebelikę, todėl planuojama dabartinės šventovės šventoriuje pastatyti koplytstulpį, žymintį šio didžio lietuvių tarnystę bei meilę gimtajai kalbai.

Gali būti, kad garsiojo laivo tragedija nusinešė ir dar vieno Sūduvos krašto vyro gyvybę. Pagal rašytinius šaltinius

"Titaniku" keliavo mažiausiai trys lietuviai, tačiau neatmetama galimybė, kad galbūt jų buvo ir daugiau, prisidengusių slapyvardžiais ar neįtrauktų į oficialius keleivių sąrašus. Šaltiniuose užtikamas šaltkalvio iš Ignalinos Eliezero Gilinskio (Gilinsky) vardas. Dar apie vieną lietuvių, galimai plaukusį šiuo laivu, sužinota tik iš JAV lietuvių laikraščio *Laisvė* žurnalisto susirašinėjimo, kuriame minima, kad nuskendo Simas B., vos pradėjęs dirbti laive. Šio keleivio – Simo Baniulio – kelionės aplinkybės yra keisčiausios ir paslaptiniausios, nes, kaip manoma, jis buvo gerokai pakeitęs pavardę ir vardą. Kraštotyrininkas kaunietis P. Juozapavičius stengėsi išsiaiškinti žuvusio lietuvių pavardę: spėjama, kad tai buvo Simas Baniulis, mokslo ragavęs vaikas, kuris, vengdamas caro kariuomenės, slapta išvyko iš Sūduvos, dirbo kroviku Hamburge, Liverpulyje, lankė jūreivystės mokyklą ar kursus ir tikriausiai buvo įsidarbinęs šiame laive.

(Parengta pagal Onos Mildos Stonkuvienės-Montvilaitės knygą *Montvilai*, J. Montvilos sūnėno Andriaus Liaukaus pasakojimą, Gerdos Butkuvienės ir Vaidos Lowell knyga *Titaniko lietuviai* ir kitus šaltinius).

(Pabaiga)

KANADOS ĮVYKIŲ APŽVALGA

Valstybės parama šeimai

Federacinė vyriausybė paskelbė naują įstatymą dėl pagalbos dingusių arba pagrobtų vaikų tėvams. Vykstant vaikų paieškai, tėvai dėl suprantamų priežasčių negali dirbti. Vyriausybė numachiui jiems skirti finansinę paramą šiuo pačiu sunkiausiu gyvenime metu. Dingusių vaikų tėvams,

kurie uždirbo per metus ne mažiau kaip \$6.500, bus mokama kassavaitinė parama po \$350 ne ilgesniam kaip 35 savaitių laikotarpiui. Taip pat bus pakeistas Kanados Darbo įstatymas taip, kad dingusių ar pagrobtų vaikų tėvams paieškų laikotarpiui būtų išsaugota darbo vieta.

Pagalba turi būti ribota

J. Flaherty, Kanados finansų ministeris, dalyvaudamas G-20 valstybių atstovų pasitarime, pareiškė, kad Kanada neskirs papildomos sumos Tarptautinio valiutos fondo (IMF) pagalbos fondui.

Šio fondo vadovai, gelbėdami eurozonos valstybes nuo ekonominio nuosmukio, siūlo kaupiti didesnį paskolų fondą, kuriam lėšų skirtų turtingesnės valstybės, tarp jų Kanada ir JAV. Tačiau J. Flaherty pri-

mena, kad būtina didesnė lygiava balsuojant už fondo lėšų skirstymą.

Europos valstybės Valiutos fonde turi 35 vietas. Balsuojant užtenka paprastos daugumos, todėl sprendimai priimami eurozonos valstybių interesų labui. Kanados finansų vadovo nuomone, IMF nariai galėtų turėti dvigubą balsavimą, tada priimti sprendimai būtų teisingesni, lėšos naudojamos labiau apgalvotai.

Sveikatos apsauga – tik valstybinė

Fraser institutas – dešiniųjų pažiūrų viešosios politikos ir ekonomikos vertintojas, palygino Kanados išlaidas sveikatos apsaugai su kitomis 28 OECD (Organization for Economic Co-operation and Development). Pagal jų pateikiamus duomenis Kanada yra 6 vietoje pagal sveikatai skiriamas lėšas. Mūsų valstybė skiria 11.4% viso valstybinio pagaminamo produkto (GDP) sumos sveikatos apsaugai; JAV – 17.4%, Nyderlandai 12%, Prancūzija ir Vokietija atitinkamai 11.8% ir 11.6%.

Studijoje pateikiami ir tokie skaičiai: Kanada yra 19-oje vietoje pagal gydytojų, 12-oje pagal medicinos seserų skaičių 1,000 gyventojų.

Pagal ūmių susirgimų slaugos vietų skaičių – viena iš paskutiniųjų šioje grupėje. Nuo valstybių, turinčių geriausius sveikatos apsaugos lėšų naudojimo pavyzdžius, skiriasi dviem svarbiais punktais. Kanada – viena iš keturių valstybių, kuriose iš pacientų nereikalaujama sumokėti bent dalies išlaidų už specialistų paslaugas ligoninėse.

Protestas dėl mokslo mokesčio

Montrealio (Kvebeko provincija) studentų maištas, susiliejęs su kitomis profsąjungų ir Pirmosios tautos gyventojų protestuotojų grupėmis, susilaukė ne tik provincijos vyriausybės kritikos, bet ir griežto policijos atsako. Jau keletas savaitių, kai miesto gyvenimą, viešųjų įstaigų darbą trikdė studentų ir juos palaikančių radikalų grupių veiksmas. Protestuotojai ne tik sustabdė savo studijas universitete. Jie niokiojo valstybinės įstaigos, apsiūtė netgi provincijos vadovų namus, užimdami svarbius tiltus, gatves, stabdo eismą mieste, darydami žalą verslui. Protestuojantys studentai pasisako prieš Kvebeko vyriausybės spren-

dimą padidinti mokesčių už studijas. Vyriausybei nepavykus nuraminti studentų, policija visais leistiniais būdais bando išsklaidyti triukšmingą minią, suimta arti 100 viešosios tvarkos pažeidėjų.

Kanadoje Kvebeko provincijos studentai moka patį mažiausią mokesčių už studijas – \$2,500 per metus. Provincijos vyriausybė numatė per ateinančius penkerius metus šią sumą padidinti \$1,625, ir tai sukėlė studentų nepasitenkinimą. Pagal 2012 metų duomenis Ontario provincijos studentams studijos per metus kainuoja \$6,640, N. Brunswick – \$5,853 Saskatchewan – \$5,601, panašiai moka ir kitų provincijų studentai.

Pagal *Canadian Press* parengė S. Katkauskaitė

Tautinė valstybė...

Atkelta iš 3-čio psl.

Kaip mėgdavo sakyti antikomunistas politologas šviesaus atminimo Vilius Bražėnas, tai, kas sunku – yra pasiekama greičiau, o kas neįmanoma – per ilgesnį laiko tarpą.

Kita mūsų tautos ir ypač jos valdžios bėda – begėdiškas servilizmas ir kinkadrebystė prieš svetimųjų diktatą. Toli praeity liko V. Landsbergio laikai, kai šis nesudrebėjo ir nenuolaidžiavo Kremliaus diktatui, iškėlė į aukštumas lietuvių Tautos, kaip orios ir garbingos Tautos, siekiančios teisingumo ir savo valstybės nepriklausomybės, vardą. Ir laimėjo. Savo laiku Lietuvos šviesuolis Vytautas Alantas apie šią šlykščią mūsų Tautos ydą rašė: "Lietuvis nenusileis lietuviui, bet greitai kapituoluoja prieš kitatautį. Ar tai įsisenėjusi baudžios laikų atlieka, ar tautinio subrendi-

mo stoka, ar imlių svetimybių pamėgimas, ar viskas kartu?" Reikėtų tik išmintingai ir oriai pataisyti mūsų valstybės Baudžiamąjį Kodeksą ta linkme, kad bent ragus aplaužytų tiems atėjūnams, kurie, gyvendami mūsų Žemėje ir valgydami mūsų šventą duoną, išūliai ir agresyviai lipa mums ant sprando ir stengiasi mums jodinėti. "Reikia, – kaip rašė Algirdas Patackas, – kad mūsų tauta būtų tokia, kaip vengrai. O jie yra karinga, vyriška tauta ir vientisesnė nei mes.

Vengrai atliko fundamentalų darbą. Jie parodė mums kelią. Manau, ne tik mums, bet ir visoms, bundančioms iš komunistinio letargo, atbukinuso normalių žmonių sąmonę, tautoms. Vengrijos patyrimas, o dabar jau ir Suomijos kelias, parodė, kad tautai susitelkus – tautinės valstybės atkūrimo galimybė yra visiškai reali. Visiškai pasitvirtino

mąstytojo filosofo Romualdo Ozolo knygoje per *Lėtinį bankrotą* (V., 2011) padaryta išvada: "Vienintelis patikimas pasaulio tautų bendravimo principas – nepriklausoma nacionalinė valstybė".

Tautinę valstybę įmanoma bus atkurti tik tautai susitelkus šio tikslo įgyvendinimui per sąžiningą, pasiaukojantį kiekvieno piliečio darbą, raudant iš Tautos sąmonės baisiausią nuodą – komunizmą, kuris naikina tautas, sunaikindamas jų moralę. Svarbiausia – vieninga Tautos valia, siekiant savo tikslo ir – nepavėluoti! Pačiu tinkamiausiu momentu išgirsti Laiko šauksmą, kaip jį išgirdo prof. Vytautas Landsbergis savo laiku. Tik atkūrę, kaip vengrai, savo tautinę Lietuvos valstybę, atkursime tikrovėje ir Tautos širdyje Katedrą, apie kurią išeidamas į Amžinybę svajojo poetas Justinas Marcinkevičius, ir tik tada jausimės savo būties, savo Žemės ir savo Valstybės šeiminingais. (Sutrumpinta. Red.) (Pabaiga)

MILMANTAS Immigration & Translation Services

Teikia paslaugas Kanados imigracijos srityje
Išsamesnė informacija: www.milmantasimmigration.com.

Verčia dokumentus (anglų <-> lietuvių)

Kreipkitės į DALIĄ MILMANTAS, RCIC

T 647 342 7301 F 647 435 7528 E info@milmantasimmigration.com

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

JAV

A.a. VYTAUTAS KAMANTAS, mechanikos inžinierius, ilgametis Pasaulio lie-

A.a. Vytautas Kamantas

tuvių bendruomenės pirmininkas, taipgi kitų organizacijų valdybų narys ir pirmininkas, 82-jų metų amžiaus, mirė balandžio 1 d. Grand Rapids, MI. Velionis gimė 1930 m. kovo 25 d. Macikų kaime, Šilutės valsč. 1944 m. su tėvais pasitraukė į Vokietiją ir apsigyveno Eichstaette. Čia jaunas Vytautas 1949 m. baigė lietuvių gimnaziją, kurioje veikė skautų organizacijoje. Vytautas 1951-1953 m. Korėjos karo metu tarnavo JAV kariuomenėje, o 1959 m.

baigė Klyvlando universitetą, įsigydamas inžinieriaus profesiją.

V. Kamantas iki 1982 m. darbavosi architektūros ir inžinerijos bendrovėse, projektavo inžinerijos sistemas ligoninėms bei universitetams. Nuo 1982 m. buvo didelės Grand Rapids Butterworth ligoninės direktorius, atsakingas už pastatus, inžineriją ir energiją. V. Kamantas 16 metų vadovavo Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybai. Tuo laikotarpiu PLB augo nuo Minsko iki Kazachstano, Uzbekijos, Gruzijos, o taipgi įvairiuose Vakarų kraštuose. Jis taipgi buvo keletą metų ir JAV LB valdybos pirmininkas, Maironio lituanistinės mokyklos direktorius Lemonte, darbavosi ir Grand Rapids LB apylinkės valdyboje. V. Kamantas uoliai reikėsi skautų veikloje. Buvo Akademikų skautų sąjūdžio filisteris ir skautininkas. Bendradarbiavo Drauge, Darbininke, Dirvoje, būdamas ir Pasaulio lietuvių redakcijos nariu. Jis – vienas PLB fondo steigėjų, jos pirmininkas bei uolus darbuotojas. V. Kamantas dalyvavo Lietuvių fondo veikloje, užimdamas ir vadovaujančias

pareigas. Buvo vienas ir įsteigėjų. Už nuopelnus Lietuvai Vytautą Kamantą prezidentas Valdas Adamkus apdovanojo LDK Gedimino ordinu. Velionies liūdi žmona Gražina, sūnus Rimas, dukterys Rasa ir Daina su šeimomis, kiti artimieji bei plačioji lietuvių visuomenė.

OMAHA, NE, lietuvius pasiekė žinia, kad bus uždaryta 100 metų senumo Šv. Antano šventovė. Vietos vyskupas nusprendė, kad lietuvių parapija bus sujungta su dviejomis St. Mary ir Sts. Peter and Paul parapijomis. Šv. Antano šventovė yra ne tik tikėjimo, bet ir Omaha lietuvių susitikimo vieta. Šios šventovės statyba ir parapijos steigimu rūpinosi Šv. Antano draugija, įsteigta 1901 m. Šventovė pastatyta ir pašventinta 1907 m. 1910 m. parapijai pradėjus vadovauti kun. Jurgiui Jonaičiui, ypač pagyvėjo kultūrinė ir švietimo veikla. 1932 m. į parapiją iš Lietuvos atvyko jaunas kun. Juozas Jucevičius, prie kurio ypač suklestėjo parapijoje lietuviška veikla. Pastarajam mirus 1959 m., buvo laikotarpių, kai parapijoje nebuvo lietuvių kunigų. Uždarius šią parapiją, Omaha

“GINTARINIAI AIDAI” lietuviška radijo programa, transliuojama iš Hamiltono McMaster universiteto 35-ti metai. Girdima sekmadieniais nuo 1-2 v.p.p. CFMU-FM 93.3. Internetu CFMU.McMASTER.CA. Nuotraukoje (iš d.): Amalija Gedris, Aldona Pietrantonio, Antanas Laugalys, vedėja Liuda Stungevičienė. Stotyje be atlyginimo dirba daugiau kaip 200 studentų. Radijo stoties direktorius dėkoja visiems, remiantiems šią studentų vadovaujamą stotį

lietuviai ryžtasi ir toliau neužmiršti lietuviškos veiklos.

Šios vietovės lietuviai minėjo Lietuvos nepriklausomybės šventę, kurią organizavo vietos LB apylinkės valdyba. Mišias atnašavo kunigas iš Missouri vienuolyno, neretai atvykstantis pas Omahos lietuvius, daug kartų buvojęs Lietuvoje ir kalbantis lietuviškai. Po pamaldų salėje vyko minėjimo programa, kuriai vadovavo LB apylinkės pirm. Kristina Jonikaitė, savo žodyje ragindama tautiečius išlikti vieningais ir ištikimais

Lietuvos vaikais. Buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai, sukalbėta invokacija, pagerbti mirusieji, perskaitytos rezoliucijos; vietos tautiečiai apdovanoti už nuopelnus lietuviškoje veikloje. Po to jauniausieji “Aušros” šokėjai džiugino savo atliekama programa (vad. Alma Šarkaitė). Minėjimo programą baigė choras “Rambynas” (vad. Algis Totilas). Pastarasis šventės dalyviams priminė, kad šioje salėje skamba lietuviška daina gal paskutinį kartą; ragino išlikti ištikimais Lietuvai. JA

Hamiltono pensininkų klubas; vadovauja Aldona Gailienė (trečia iš dešinės)

Montreal, QC

VELYKŲ RYTAS 8 v. balandžio 8, Montrealio Aušros Vartų parapijos šventovėje – iškilmingos Mišios. Gražiai papuoštas ir paruoštas altorius zakristijono Antano Mickaus, gėlės, dovanotos parapijiečio Alfonso Milerio. Mišias aukojo klebonas kun. Paulius Mališka. Vyko tradicinė procesija su parapijos komitetu, gėles barstė jaunos mergaitės, o Aušros Vartų choras giedojo tradicines giesmes su sol. varg. muz. Manuel Blais, kuris vargonavo ir dirigavo, ne pirmą kartą dirbęs su mūsų chorą. Choras giedojo 13 giesmių, tradicines lietuviškas ir velykines, gregorines, Žižiūno (Laudate Domine), Vivaldi (Gloria), Gounod (Sanctus), Djintcharadze (Dievo Avinė-

Velykos Montrealio Aušros Vartų parapijos šventovėje 1996 m.

lis), Gailevičiaus (Džiugią giesmę, Aleliuja), Stankevičiaus (Prisikėlimo himnas). Giedojo solo ir Manuel Blais (Panis Angelicus). Visos giesmės buvo parinktos choro koordinatoriaus Antano Mickaus. Džiugu matyti naujų choristų, kurie toliau tęsia šio choro 61 metų darbą. Buvo susirinkę

beveik 30 choristų, ir giesmės skambėjo nepaprastai gražiai. Šventovė buvo pilna žmonių. Po Mišių vyko vaišės, paruoštos Petro Paulausko, talkinant komitetui. Giesmės buvo įregistruotos, galima jų pasiklausyti internete – <http://snack.to/au01af9> choristo Dainiaus Juro dėka. AJM

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 75 MILIJONUS DOLERIŲ

ATIDARYKITE TALKOJE NAUJĄ TAUPOMĄ SĄSKAITĄ, ATLEISTĄ NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ

MOKAME UŽ:
taupomąją sąskaitą0.25%
čekių sąskaitą iki0.25%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius0.50%
180 dienų indėlius0.50%
1 m. term. indėlius1.60%
2 m. term. indėlius1.75%
3 m. term. indėlius2.25%
4 m. term. indėlius2.40%
5 m. term. indėlius2.50%
RRSP ir RRIF
(Variable)0.50%
1 m. ind.1.60%
2 m. ind.1.75%
3 m. ind.2.25%
4 m. ind.2.40%
5 m. ind.2.50%
PASKOLAS
Asmenines nuo3.25%
Nekiln. turto 1 m.3.25%

TFSA PALŪKANOS:

Variable – 1.50%
1 metams – 2.00%
2 metams – 2.15%
3 metams – 2.35%
4 metams – 2.50%
5 metams – 2.75%

*Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai

*Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 6 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nušimčius TALKOJE MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE TINKLAPIS: www.talka.ca

Kas domisi Labdaros fondo korporacijos veikla?

Šių metų kovo 25 d. įvyko metinis Labdaros fondo (LF) narių visuotinis susirinkimas. Susirinkime užsiregistravo 23 LF nariai ir 29 Lietuvių Namų (LN) korporacijos nariai. Viensiemis buvo išduotos balsavimo kortelės, nes kai kurie LN nariai mano, kad jie yra automatiškai ir LF nariai. Ar tam yra teisinis pagrindas, diskutuosime vėliau.

Vienas pagrindinių ir pirminių susirinkimo darbotvarkės punktų buvo LF Įstatų (*by-laws*) tvirtinimas. Tačiau dauguma susirinkusiųjų nubalsavo, kad tas klausimas būtų atidėtas ir sprendžiamas atskirame visuotiniame narių susirinkime. *Corporations Act* skirsnis 295(4) nurodo, kad Valdyba, gavusi tokį narių sprendimą (angliškai *requisition*), privalo tokio susirinkimo vietą, datą ir laiką paskelbti per 21 dienas laikotarpį, ir kad susirinkimas privalo būti sušauktas per 60 dienų. Taigi tikimės, kad netolimoje ateityje gausime tokį pranešimą. Ruošiantis tam susirinkimui reikėtų apsvastyti kai kuriuos esminius reikalus. Čia noriu paminėti keletą: Kas domisi LF veikla? Kodėl metinio susirinkimo darbotvarkėje nebuvo 2012 m. biudžeto? Kas yra ir kas turėtų būti LF nariai?

Kas domisi LF veikla?

Jeigu spręstume tik iš pasakutinio susirinkimo dalyvių skaičiaus, turėtume padaryti išvadą, kad daugumai lietuvių šios korporacijos veikla neturi reikšmės. Tačiau tokia išvada būtų klaidinga. Išplatintame LF metinės finansinės apskaitos pranešime yra paminėta, kad per 2010 metus slaugos namams aukų buvo gauta \$53,766 (plius \$25,000 iš "fundraising"), o 2011 metais aukų gauta net \$72,825 (plius \$25,000 "fundraising"). Taigi didelė dalis lietuvių visuomenės ne tik domisi, bet ir finansiškai remia LF veiklą. Tačiau jie nedalyvauja darant sprendimus kaip tas aukas panaudoti. O gerų pasirinkimų yra ne vienas ir ne du. Negalima daryti prielaidos, kad dauguma aukotojų nori būti ir LF nariais, tačiau tikrai galima ir verta daryti prielaidą, kad nariai turi būti ir aukotojai, kad nors iš dalies padengtų korporacijos administracines išlaidas metinio nario mokesčio pavidale (pvz. \$50.00 per metus). Iš tiesų, koks tikslas labdarinai organizacijai turėti narius, kurie nėra pasiruošę duoti tai labdarinai veiklai šiek tiek pinigų? Tai labai pa-

lengvintų ir praktiškai išlaikyti tikslų narių Registrą pagal *Corporations Act* reikalavimus. Išplatintame LF Įstatų projekte nario mokesčio nėra. Tą trūkumą reikėtų pašalinti per ateinančią susirinkimą.

Kodėl nebuvo pristatytas 2012 m. biudžetas?

Pagrindines slaugos namų einamąsias išlaidas finansuoja Ontario valdžia (slaugymas, maitinimas, užimtumas) ir patys slaugos namų gyventojai (pastato priežiūra, valymas, energetinės išlaidos, "mortgage" skolos išmokėjimas). Tų išlaidų kontrolę atlieka Sveikatos ministerija. Kaip panaudoti aukas, teisę turi patys aukotojai. Tačiau dauguma aukotojų nėra pakankamai informuoti, todėl atsakomybė už tuos sprendimus krinta ir ant Valdybos, ir ant narių, kuriems Valdyba privalo sudaryti galimybę dalyvauti priimančioms tuos finansinius sprendimus. Visose organizacijose, nuo mažiausių iki didžiausių (valstybės), yra praktikuojamas biudžeto tvirtinimo procesas. Todėl šis punktas turėtų būti ir ateinančio susirinkimo darbotvarkėje, ir apiformintas LF korporacijos Įstatuose.

Kas yra ir kas turėtų būti LF nariai

Kaip minėjau, *Corporations Act* nurodo, kad tikslus narių Registras yra vienas iš tų privalomų dokumentų. Tačiau prieš keletą metų tokio dokumento nebuvo. Kai šis klausimas buvo iškeltas tuometinei LF Valdybai (kartu su klausimais dėl finansinės apskaitos), Valdyba kreipėsi į finansinį revizorių. Šis savo laiške, adresuotame LF pirmininkui 2007 m. balandžio 5 d., atsakė šiais žodžiais: *It is our understanding that people become members of the Lithuanian Community Association of Toronto (LN), not the Foundation, and that LN is the only member of Labdara Foundation.* Aš manau, kad tas revizorius tuomet buvo visiškai teisus. Tik maždaug po

metų LF Valdyba pradėjo tvirtinti papildomus narius ir įsteigė narių Registrą. Kadangi *Corporations Act* skirsnis 311 nurodo, kad kuomet korporacija turi mažiau negu tris narius tie nariai neša finansinę atsakomybę už visas korporacijos skolas, pasidaro aišku, kodėl buvo sukurta pasakėlė, kad visi LN nariai yra automatiškai ir LF nariai. Manau, nereikia būti teisininku, kad suprastume, jog kai nusiperki "General Motors" akciją pasidarai GM akcininku, bet ne "Fordo" akcininku. Panašiai, sumokėjus nario mokesčių LN netampi nariu LF. Nė viena korporacija neturi teisės savo narius padaryti kitos korporacijos nariais, ir LF korporacija neturi teisės pasisavinti LN narius, išskyrus tuos, kurie pareiškia norą (užpildo "membership application") tapti LF nariais, ir būna LF Valdybos patvirtinti nariais ir įtraukti į LF narių Registrą.

Tikėkimės, kad šis reikalas bus tinkamai išspręstas per ateinančią LF narių susirinkimą ir kad LF Įstatuose nebus jokių išimčių tik tam, kad būtų pateisintos praeitės klaidos. O kas turėtų būti LF nariai? Visi, kurie jaučia pareigą išlaikyti slaugos namus lietuvių bendruomenės kontrolėje ir kurie nori dalyvauti formuojant sprendimus, kaip panaudoti žmonių aukas, kad būtų tinkamas balansas tarp šios dienos interesų ir ilgalaikės strategijos. Po dešimt metų dabartinė "mortgage" sutartis pasibaigs, bet skola nebus išmokėta. Todėl vėl prireiks gauti naują paskolą. Verta pagalvoti, ar nereikėtų dalį aukų panaudoti skolos sumažinimui, nes dabartinės sutarties palūkanos yra daugiau kaip septynių nuošimčių. Per tuos likusius 10 metų galima sutaupti ketvirtį milijono ar net daugiau nepakenkiant dabartinių slaugos namų gyventojų interesams. Kuo daugiau bus suinteresuotų narių, tuo bus geresni ir finansiniai sprendimai. **Leonas Radzevičius**

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB. PACE LAW FIRM

- ♦ ieškiniai dėl žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentai ir įgaliojimai
- ♦ palikimų administravimas
- ♦ nekilnojamo turto sandoriai
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: alpace@pacelawfirm.com

Prisikėlimo
Kredito Kooperatyvas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)		SĄSKAITOS	
1 metų "cashable"	1.30%	Taupomoji sąskaita	1.25%
1 metų	1.65%	Čekių sąskaita iki	0.25%
2 metų	1.90%	Amerikos dol. sąsk.	0.25%
3 metų	2.10%	Amerikos dol. GIC 1 metų	
4 metų	2.25%	term. ind.	0.50%
5 metų	2.55%		
GIC INDĖLIAI (Talkomas pelno padalinimas)		SUTEIKIAME	
1 metų "cashable"	1.25%	Asmenines paskolas nuo	5.50%
1 metų	1.50%	Sutarties paskolas nuo	7.00%
2 metų	1.80%	NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS	
3 metų	1.95%	Su nekintančiu nuošimčiu	
4 metų	2.10%	1 metų	2.80%
5 metų	2.50%	2 metų	3.25%
18 mėn. GIC mokame	1.75%	3 metų	3.35%
		4 metų	3.35%
		5 metų	3.45%
RRSP, RRIF Pensijų fondai		Uždaras su kintančiu nuošimčiu	2.50%
TFSA Neapmokestinama		Atviras su kintančiu nuošimčiu	
Taupomoji sąskaita		1, 2, 3 metų	3.25%
TFSA atviras, kintantis	2.00%	Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu	3.75%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.60%		
1 metų	1.75%	Suteikiame CMHC apdraustas	
2 metų	2.00%	nekilnojamojo turto paskolas	
3 metų	2.25%	Suteikiame komercines	
4 metų	2.40%	nekilnojamojo turto paskolas	
5 metų	2.75%		

MŪSŲ ADRESAS	Darbo laikas:
3 Resurrection Road	Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30
Toronto, Ontario M9A 5G1	Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)	Šeštadieniais 9:00 - 1:00
Fax 416-532-4816	Sekmdieniais 8:30 - 12:45
ANAPILYJE	Darbo laikas:
Tel. 905-566-0006	Antradieniais 9:00 - 3:30
Fax 905-566-1554	Ketvirtadieniais 12:00 - 7:00
	Sekmdieniais 9:00 - 12:30

MŪSŲ TIKSLAS -
ne pelnas,
bet sąžiningas
patarnavimas

MŪSŲ TIKSLAS NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

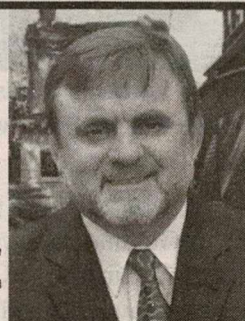
LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ
PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

Padėsiu Jums greitai ir gerai parduoti ir nupirkti namą ar butą
Maloniai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS
Jerzy Kulesza M.Eng., Sales Representative

(416) 236-6000 www.sutton.com kuleza@sympatico.ca

Sutton sutton group-
assurance realty inc.,
Brokerage*

Tel. tiesiogiai:

416-568-1604

*INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED

Poema apie jotvingių likimą

Akad. Zigmas ZINKEVIČIUS

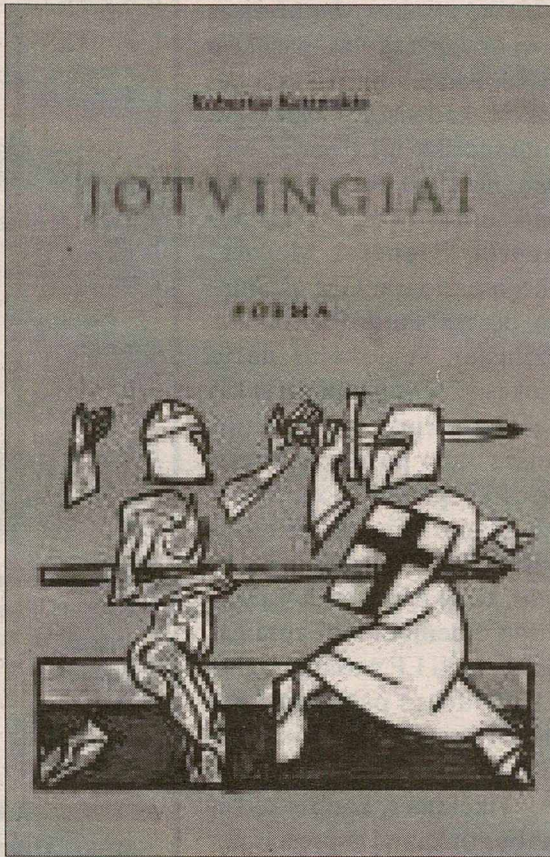
Tai poeto Roberto Keturakio knyga *Jotvingiai* (poema), kurią šiemet išleido Pasaulio lietuvių kultūros, mokslo ir švietimo centras. Istoriniuose šaltiniuose duomenys apie jotvingius labai prieštaringi. Dažniausiai į juos žiūrima nepalankiai. Kitaip ir būti negalėjo, nes apie jotvingius rašė tie amžininkai, kurie patys naikino šią tautą. Jie juk turėjo kažkaip pateisinti savo kruviną darbą. Todėl budelių akyse jotvingiai – tai niekingi pagony, be to, labai žiaurūs. Iš tikrųjų jotvingiai tik narsiai gynėsi nuo daug žiauresnių užpuolikų.

Kaip ir artimiems giminaičiams prūsams, jotvingiams teko pirmiesiems iš baltų genčių susidurti su atslinkusiais iš vakarų kryžiuočiu (prieš tai lenkų) agresoriais. Jie savo krauju prilaikė šių veržimąsi į baltų krašto gilumą, kol mirtino pavojaus akivaizdoje spėjo kovai pasirengti lietuviai, sukurti galingą valstybę, pajėgiančią pasipriešinti agresijai. Dėl to mes išlikome, o jotvingiai – žuvo. To niekuomet neturime pamiršti.

Apie jotvingius žinome palyginti nedaug. Net jų apgyventas plotas nėra pakankamai aiškus, ypač jo rytinė ir pietinė riba. Trūksta duomenų ir apie jotvingių kalbą, kuri priklausė vakarų baltų kalbinei grupei, taigi buvo artima prūsams. Rašytinių tekstų (jeigu tokių išvis buvo) neišliko. Sprendžiama iš tų kalbinių ypatybių, kurias rodo istorijos šaltiniuose užrašyti tikriniai vardai, daugiausia vietovardžiai (dalis iki šiol tebevertojami). Naujausi tyrimai rodo, kad būta nemažai kalbinio skirtingumo. Net linkstama manyti buvus ne vientisos jotvingių genties, bet genčių junginio, kuriame vyravusi gausiausia ir stipriausia jotvingių gentis, davusi pavadinimą visam junginiui. Pastarųjų laikų tyrimų apžvalgą yra pateikęs šių eilučių autorius straipsnyje „Jotvingiai ir jų kalba“, paskelbtame leidinyje *Terra Jatwenezorum* (Punskas, „Aušros“ leidykla, 2009), I, 18–33.

1283 m. kryžiuočiai galutinai sutriuškino jotvingius. Jų žemė buvo labai nusiaubta, gyventojai išžudyti. Kas pajėgė, bėgo į Lietuvą ir tolimesnius kraštus. Dalį kryžiuočiai prievarta

perkėlė į Sembos pusiasalį, kur nuo tada atsirado vadinamasis Sūduvių kampas, vok. *Sudauischer Winkel* (sūduviai buvo viena iš jotvingių genčių). Nusiaubto krašto kryžiuočiai neapgyvendino, bet pavertė dykvieta, kuri turėjusi saugoti juos nuo netikėto lietuvių puolimo, nes lietuvių sodybos buvo čia pat, netolie-

se, o kryžiuočių pilys – toli. Kraštą imta apgyvendinti tik nuo XV š., po Torunės taikos sudarymo (1411 m.), kada jis buvo įjungtas į Lietuvos valstybę.

Poemos *Jotvingiai* autorius Robertas Keturakis stengiasi apdainuoti šią tragišką baltų gentį ir jos kovą su pavergėjais ne pagal istorijos šaltinius, bet diktuojamas savo širdies balso, tartum joje tekėtų jotvingių palikuonio kraujas. Stengiasi parodyti didingą jotvingių dvasią. Jie poemoje iškyla tokie, kokius įsivaizduoja poetas. Apeliuojama ne į skaitytojo protą, bet į jo jausmus. Ir tai kelia susidomėjimą, sudaro poemos vertę.

„Voruta“, 2011 (Straipsnio dalis. Red.)

“Skaitau, vadinasi, esu”

Su tokia kultūros renginių programa vilniečiai tikisi tapti pasaulio knygų sostine. Vilniaus savivaldybė išsiuntė paraišką Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijai (UNESCO), siekdama 2014-aisiais tapti pasaulio knygų sostine. Siekti šio titulo vilniečius paskatino 2014 m. minimas Kristijono Donelaičio 300 metų jubiliejus, taip pat sostinėje vykstančios Vilniaus knygų mugės, gilių kalbų ir kultūrų įvairovės Vilniuje tradicijos.

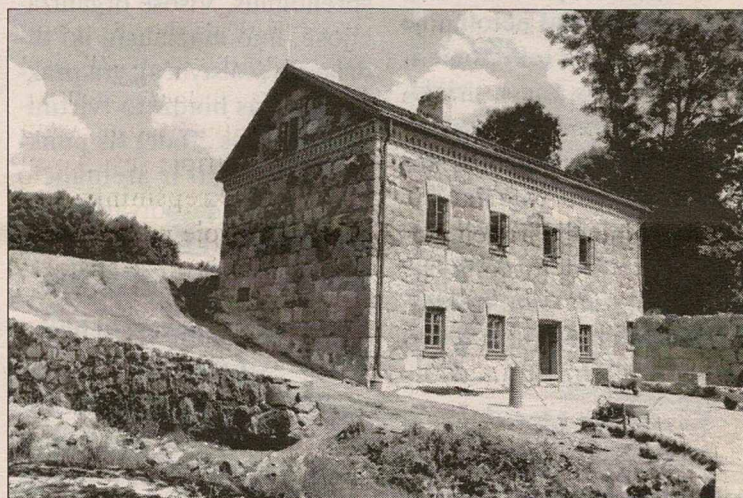
Projekto paraiškoje nurodomi pagrindiniai tęstiniai Vilniuje vykstantys kultūros renginiai, tokie kaip Poezijos pavasaris, kuriam 2014-aisiais sukanka penkiasdešimt metų, taip pat kultūros naktis “Tebūnie naktis”, tarptautinis literatūros forumas “Šiaurės

vasara” ir kiti.

Paraiškoje taip pat pristatomi nauji sumanymai 2014-iesiems: Rytų ir Vidurio Europos rašytojų forumas, literatūrinės ekskursijos Vilniuje, skaitmeninė knyga Vilniaus viešosiose vietose, tarptautinė konferencija “Vilnius – daugialbės literatūros leidybos centras” ir kt. Ši programa “Skaitau, vadinasi, esu” pristatyta balandžio mėnesį Londono knygų mugėje.

Pasaulio knygų sostinės komitetas sprendimą dėl 2014-ųjų priims šių metų gegužės mėnesį. Praėjusiais metais pasaulio knygų sostinės titulus priklausė Argentinos sostinei Buenos Aires, šiemet ja tapo Armėnijos sostinė Jerevanas; kitąmet, jau žinoma, šiuo miestu taps Tailando sostinė Bankokas. SK

Liubavo malūnui Europos paveldo premija

Liubavo dvaro malūnas, skulpt. G. Karoso iniciatyva atstatytas ir pritaikytas muziejaus reikmėms (Ntr. ELTOS)

Europos paveldo organizacija “Europa Nostra” pripažino netoli Vilniaus esantį Liubavo dvaro malūną-muziejų vienu iš geriausių Europos kultūrinio paveldo išsaugojimo pavyzdžių. Už nuosaičių restauravimą, statinio pritaikymą šiuolaikinėms reikmėms darbų organizatoriams skirtas Europos sąjungos ir “Europa Nostra” kultūros paveldo apdovanojimas, skelbiama organizacijos tinklalapyje.

Nuo XVI šimtmečio žinomo dvaro atnaujinimo projektą rėmė Europos ekono-

minės erdvės ir Norvegijos paramos fondai.

“Europa Nostra” vienija 250 nevyriausybinė organizacijų (apie 5 mln. narių) iš 50-ties Europos valstybių, taip pat glaudžiai bendradarbiauja su Europos sąjunga, Europos taryba ir UNESCO. Nepriklausomi “Europa Nostra” specialistai iš 226 paraiškų, gautų iš 31 valstybės, apdovanojimams atrinko 16.

Kultūros paveldo “Oskaris” vadinami apdovanojimai paskirti tik dviem Europos pokomunistinių šalių kultūros paveldo objektams. SK

Kultūriniai ryšiai gerės

Lietuvos kultūros ministeris A. Gelūnas (kairėje) ir Niujorke gyvenantis lietuvių išeivijos kultūros veikėjas, poetas J. Mekas

Lietuvos kultūros ministeris A. Gelūnas, lankydamasis su darbo vizitu JAV, Čikagoje, dalyvavo susitikime su Š. Amerikos bendruomenių atstovais bei Kanados ir JAV

garbės konsalais. Susitikimo metu kultūros ministeris pranešė, kad yra skiriamas kultūros atašė JAV, kuris rūpinsis Lietuvos kultūros sklaida Š. Amerikoje ir Lietuvos bei

išeivijos kultūriniais ryšiais. Lietuvos vyriausybės įgaliotiniui kultūros reikalams yra paskirtas Evaldas Stankevičius.

Būdamas Niujorke, A. Gelūnas garbingiausią Lietuvos kultūros ministerijos apdovanojimą – garbės ženklą “Nešk savo šviesą ir tikėk” įteikė Niujorke gyvenančiam vaizduojamojo meno kūrėjui, poetui Jonui Mekui už demokratinės ir atviros Lietuvos visuomenės, už pilietinio solidarumo, asmens ir visuomenės santykių darnos stiprinimą.

Juvelyro Tito Simanonio sukurtos juvelyrinės segės centre – sidabro apskritime – reljefinis aukso žirgas Pegasas. Apskritimas, apjuostas sidabro žiedu, kuriame išgraviruotas užrašas “Nešk savo šviesą ir tikėk”. SK

Veikėjas

Vienas – nieko nebereiškia,
Jeigu vedęs jau esi...
Tik vis klausiam, vis neaišku,
Ko už tris kasdien leki?

Vis šneki, kad toks likimas
Ir kad patarė draugai,
Iš tikrųjų, kas gi žino,
Kur išlėkęs, ką darai?..

Posėdžiai kas antrą dieną –
Pajudėjo mūs veikla –
Jei atšalus vakariene,
Tai bendruomenė kalta!

Ir dėl jos mes kramtom plutą
Pasidažę vyneliu...
Vis planuojam, kad taip būtų
Nuo saulėlydžių lig paryčių...

Vincas Mažupis, Toronto

SPORTAS

ŠALFASS krepšinio varžybos

Organizatorių pranešimas spaudai su nuotrauka, kurioje išsamžino 2012 m. ŠALFASS senjorų čempionato laimėtojai Čikagos "Žalgiris" kartu su Floridos krepšinio komanda

Kovo 31 – balandžio 1 d. saulėtoje Floridoje, Palm Beach Gardens mieste įvyko ŠALFASS senjorų (vyresnių kaip 35 m. amžiaus) krepšinio varžybos. Dalyvavo "Gintaras" iš Toronto, "Kovas" iš Detroito, "Stumbras" iš Palm Beach, "Žalgiris" iš Čikagos, "Florida" iš Palm Coast ir "Lietuviai" iš New Jersey valstijos.

Kovo 31-ąją, 10 v.r. varžybos buvo atidarytos sveikinimo žodžiu, kurį tarė Palm Beach LB apylinkės pirmininkė Jolita Dromantaitė bei ŠALFASS Rytų apygardos vadovas Žilvinas Bublīs. Po komandų pristatymo nuskambėjo Kanados, Amerikos ir Lietuvos himnai. Pirmieji pradėjo "Kovas" ir "Stumbras". Rezultatu 55-30 laimėjo "Stumbras" krepšininkai. Antrieji į kovą stojo "Lietuviai" 55-63 "Florida", po to "Stumbras" 50-41 "Gintaras", "Florida" 58-56 "Žalgiris", "Lietuviai" 38-47 "Žalgiris", "Kovas" 44-54 "Gintaras". Pasibaigus pirmosios

dienos varžyboms, visi krepšininkai ir svečiai buvo pakviesti į šventinį vakarą, kuriame dainavo Audronė Simanonytė iš Niujorko. Vėliau dainos dar ilgai netilo, visi liko patenkinti ir gerai nusiteikę planavo susitikti kituose renginiuose.

Balandžio 1-ąją, sekmdienį, nuo ankstaus ryto prasidėjo kova dėl 5-6 vietų, kuri baigėsi rezultatu "Lietuviai" 87-42 "Kovas". Pirmoje pusbaigėje susitiko "Stumbras" ir "Žalgiris". Po atkaklios kovos Saulėtosios valstijos atstovai pralaimėjo rezultatu 48-55. Šia pergale "Žalgirio" krepšininkai užsitikrino vietą baigėje, kurioje susitiko su "Floridos" krepšininkais, o pastarieji kitoje pusbaigėje įveikė "Gintaro" krepšininkus rezultatu 47-43. Mažonoje baigėje dėl 3-4 vietų kovojo "Stumbras" ir "Gintaras". Pralaimint 15 taškų skirtumu, svečiai iš Kanados nepalūžo ir išlygino rezultatą 50-50, o nugalėtojas paaiškėjo tik po pratęsimo – visgi "Stumbras" nugalėjo 55-52.

Baigėje dėl čempionų vardų kovėsi "Žalgiris" ir "Floridos" krepšininkai, pelnytai laimėjo Čikagos atstovai 66-50. Sveikiname "Žalgirio" krepšininkus iškovojus 2012 m. ŠALFASS senjorų krepšinio pirmenybių nugalėtojų vardus, kuriems buvo įteikti aukso medaliai ir JAV LB įsteigtas prizas. Antrosios vietos laimėtojams – "Floridos" krepšininkams iš Palm Coast buvo užkabinti sidabro, o Palm Beach "Stumbras" krepšininkams – bronzos medaliai.

Organizatoriai dėkoja JAV LB Palm Beach, FL apylinkės valdybai, Floridos Lietuvių kultūros ir švietimo centrui, Floridos Lietuvių krepšinio lygai, Neringai Kuprytei, Antanui ir Sandrai Greičiams, dr. Andrea Zotovas, Jūratei Meister, Ingridai Briđikytei, Jolita Dromantaitėi ir JAV LB krašto valdybos vicepirmininkui sporto reikalams Arvydui Bubuliui bei ŠALFASS valdybai už suteiktą galimybę organizuoti šias varžybas Floridoje. **Inf.**

ŠALFASS-gos š.m. kovo 28 d. slidinėjimo skyriaus pirmenybių rezultatai, Aspen, Colorado.

Vyrai: 1. Jonas Prunskis, 38.20 sekundės; 2. James Crown, 40.50; 3. Tomas Wegner, 41.25; 4. Vytas Degesys, 44.69; 5. Tomas Pankus, 46.64; 6. Vilius Mikaitis, 53.60; 7. Gin-

taras Degesys, 53.75; 8. Paulius Slavėnas, 56.52.

Moterys: 1. Kristina Prunskytė, 38.72; 2. Summer Crown, 43.65; 3. Paula Crown, 45.21; 4. Donna Wegener, 56.32; 5. Ramunė Ambrozaitytė-Fry; 6. Vesta Valuckaitė ir Violeta Mikaitienė. **Inf.**

Savings • Mortgages
GICs • Investments
Wealth Management

PARAMA

Like a bank – except for all the fees

TAUPOMOJI
SĄSKAITA"TFSA" (Neapmokestinama
taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	2.00%
1 metų	1.80%
2 metų	2.00%
3 metų	2.30%
4 metų	2.40%
5 metų	2.70%

INVESTICINĖ
SĄSKAITA"GIC" INDĖLIAI
(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	1.80%
2 metų	1.90%
3 metų	2.20%
4 metų	2.25%
5 metų	2.50%
1 metų iškeičiamas	1.55%
1 metų JAV dolerių	0.60%

KASDIENINIŲ PALŪKANŲ
TAUPOMOJI SĄSKAITA **1.35%**"PLANAS 24" Kasdieninių
palūkanų čekių / taupomoji

Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.100%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.150%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni
nuošimčiai ir
nemokami čekių
patarnavimaiJAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ
PALŪKANŲ **0.20%**

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO
PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.25%
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.95%
1 metų	3.00%
2 metų	3.25%
3 metų	3.35%
4 metų	3.35%
5 metų	3.60%

Komerinės kredito paskolos suteikiamos
pagal pareikalavimąVisi pateikti nuošimčiai
gali būti keičiami
be įspėjimo

TERMINUOTI INDĖLIAI

30-89 dieny	0.40%
90-179 dieny	0.50%
180-269 dieny	0.60%
270-364 dieny	0.60%
1 metų	1.10%
2 metų	1.25%
3 metų	1.60%
4 metų	1.80%
5 metų	2.10%

Iškeičiami prieš terminą
mažesniais nuošimčiais

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.45%
1 metų	1.80%
2 metų	2.00%
3 metų	2.30%
4 metų	2.40%
5 metų	2.70%

RIBOTAS KREDITAS SU
NEKILNOJAMO TURTO
UŽSTATU **3.75%** ir aukščiauASMENINĖS PASKOLOS
5.50% ir aukščiauASMENINIS RIBOTAS
KREDITAS **7.0%** ir aukščiau

PARAMA

www.parama.ca

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA
Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

AKTYVAI per \$200,000,000

☺ RTODONTĖ

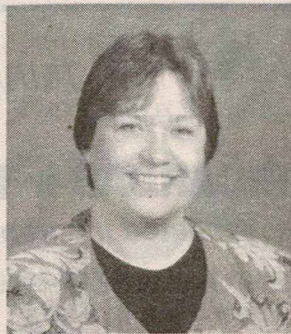
Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos PARAMOS)
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885

www.RoyalYorkOrtho.com

Kviečiame mažus ir didelius!

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informacijų,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.

Lina Kuliaviene

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

ATA JONUI LASIUI mirus,

žmonai, Kanados LB pirmininkei JOANAI KURAITĖI-LASIENEI, ir kitiems giminėms reiškiu nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdžiu –

Bronius Nainys

Žmogus – tik žemės svečias

Ir turi jis sugrįžti namo,

Bet kaip sunku išleisti jį į kelią,

Kuriuo negrįžta niekas atgalios

Nuoširdžiai užjaučiame Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdybos pirmininkę JOANĄ KURAITĖI-LASIENĘ, netekus savo ilgamečio gyvenimo draugo – vyro JONO LASIO.

KLB Krašto valdyba

ATA GENOVAITEI BARANAUSKAITEI- VENSKAITIENEI iškeliavus Amžinybėn,

reiškiame nuoširdžią užuojautą jos sūnams GINTAUTUI ir POVILUI VENSKAICIAMS, dukrai ŽIBUTEI IGNATAVIČIENEI ir jų šeimoms, gyvenantiems Toronte; broliui ALGIRDUI BARANAUSKUI, seseriai vienuolei IRENAI BARANAUSKAITEI, gyvenantiems Venezueloje; broliams VIKTORUI, BERNARDUI ir seseriai ZITAI su šeimomis, gyvenantiems St. Petersburg, Floridoje; seseriai BIRUTEI JONAITIENEI ir jos dukroms su šeimomis, gyvenantiems Wasaga Beach, ON.

Birutė Tamošiūnienė, Albinas Beresnevičius,
Petras, Alina Armonai, Hamilton, ON,
Zenonas Čėčkauskas, Hamilton, ON

Gerais darbais pasižymėjusi moteris

NEKROLOGAS

B. STUNDŽIA

Prieš metus, kovo mėnesį mirė Bronė Kropytė-Palilionienė. Ji buvo žmogus, kuris džiaugėsi prasmingu gyvenimu, mylėjo savo tėviškę, jos

žmonės ir pagal išgales stengėsi jiems padėti. Ji keliolika kartų lankėsi Lietuvoje ir visada stengėsi aplankyti savo artimus gimines, kaimynus ir naujus pažįstamus. Lankėsi gimtame Juodinėlių kaime, Kirdonyse, Pabiržėje ir Biržuose. Sovietmečiu, kai iš Vilniaus neleidavo ten nuvykti, tas vietas ji pasiekdavo per Rygą.

Jai einant keliu iš Pabiržės šventovės į kapines, kur palaidoti jos tėvai, kilo mintis šį kelią, kuris buvo duobėtas, išvažinėtas traktorių ratų, rudenį purvinas, o vasarą dulketas, sutaisyti ir pagražinti. Pasiteiravus tuometinėse įstaugose, buvo pasakyta, kad kelio asfaltavimas turėtų kainuoti ne mažiau kaip 50,000 rublių. Šį sumanymą įvykdyti padėjo žinomo kompozitoriaus sūnus

Algimantas Budriūnas, tarpininkaudamas tarp Pabiržės savivaldybės ir Pasvalio kelių valdybos, taip tarėsi dėl sutarties sąlygų. Darbai buvo atlikti per 3 mėnesius ir rugpjūčio 25 d. kelias buvo iškilmingai atidarytas. Vietiniai gyventojai tą kelią vadina "Bronytės keliu".

Bene 1992 m. su vyru Vytautu Bronė atvykus į Lietuvą sužinojo, kad jos bendramokslis aviacijos istorikas Jonas Balčiūnas yra paruošęs knygą *Tėviškės akimirkos*. Nėdelsdama pasiūlė knygą savo lėšomis išleisti. Padėjo išleisti ir kitą J. Balčiūno knygą *Nuo Kirdonių iki Biržų*.

Nelengva buvo Bronės jaunystė. Ji gimė 1923 m. rugpjūčio 28 dieną Juodenėlių kaime ūkininkų šeimoje ir anksti neteko tėvo. Daugelį metų ji praleido gyvendama pas tetą Krekenavoje. Karo sąmyšiai ją nubloškė į Vokietiją, kur išvietintųjų stovykloje mokėsi dirbti medicinos seserimi ir domėjosi kalbomis. 1948 m. atvyko į Kanadą ir pateko į Kingstono miesto ligoninę. Kingstone susipažino su Vytautu Palilioniu, sukūrė šeimą ir išaugino bei davė universitetinį išsimokslinimą dviem sūnams. Po kurio laiko išlaikė medicinos seserų egzaminus ir toliau dirbo ligoninėje, kol atėjo laikas išeiti į poilsį.

Užbaigę darbus abu su vyru persikėlė į Torontą, kur veikia nemaža lietuvių bendruo-

menė. Susipažinę su vietos žmonėmis abu įsijungė į visuomeninę veiklą. Bronė įsijungė į Lietuvių Namuose susidariusį Kultūrinį būrelį, kurio dalis nutarė lankyti ligonius ir šiaip paliegiusius.

Abu dar įstojo į pensininkų chorą "Daina". Turėdama daugiau laisvo laiko Bronė dažnai vykdavo į Lietuvą. Ją traukė brangi žemė, kur prabėgo jaunystė, kur gyvena mieli žmonės, kur skambėjo laukuose linksmos ir liūdnos dainos.

Ji ne kartą parėmė Biržų senelių namus, Pabiržės bendruomenę. Prikalbino Toronte gyvenantį, iš Pasvalio kilusį A. Rūtą savo testamentu paremti Biržų krašto muziejų, laikraštį *Biržiečių žodis*. Bronė neatsisakė paaugoti statomam Dariaus ir Girėno paminklui. Turėjo apsidžiaugti biržietis kompozitorius A. Kupris, kad Bronė padėjo išleisti dainų knygelę *Ir mažiems, ir dideliems*. Daug kas jai rūpėjo, daugeliui žmonių ji buvo sava. Būdama Lietuvių tautodailės instituto raštedė palydėjo iš Kanados dail. A. Tamošaitį su jo darbais į Vilniaus dailės muziejų. Ji aukomis rėmė dailininko darbus. Rėmė spaudą ir net Jūrinės knygų fondą.

Neužmiršo ir savo artimų giminių, sesers ir Sibire vargusio brolio. Nedaug yra moterų kaip Bronė Kropytė-Palilionienė. Dabar ją priglaudė Kanados žemė.

LABDAROS FONDO ŽINIOS

• Artėja "Aukšinio pokylio" iškilmingas vakaras. Skatinam visus paremti šio vėjaus tikslą – nupirkti elektrines lovas ir kilnojimo prietaisus Labdaros slaugos namų gyventojams.

• Ypatinga padėka Kanados lietuvių fondui, kuris paskyrė \$4,360 šiam tikslui.

• Dėkojame visiems, kurie nuoširdžiai remia komiteto pastangas ir žemiau išvardytiems, kurie prisidėjo aukomis: \$500 – dr. Birutei ir dr. Česlovui Joniams; \$500 – Port Royale Place Development Inc.; \$300 – Vytui Birštonui; \$250 – Agotai ir Ksaverui Ratavičiams; \$150 – Erica Greer; \$100 – Danutei Bonner.

• Skatinam visus dalyvauti minint Slaugos namų 10 metų ir tuo pačiu remiant mūsų gyventojus. Bilietus galima įsigyti pas Juditą Kavaliauskienę tel. 416-532-5337.

• "Aukšinio pokylio" komiteto posėdis – gegužės 8 d. Labdaros fondo valdybos posėdis – gegužės 15 d. GP

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250
83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

MARGUTIS Parcels
4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

**PARCELS
TO LITHUANIA**
Free pick-up from Toronto area
27 SELBY RD., BRAMPTON, ON L6W 1K5

For free pick up in your area*
please call VIKTOR at
Tel: (416) 233-4601
or email to pysanka.inc@gmail.com

*Certain restrictions apply

\$300 Off COUPON For 1 parcel **\$300 Off**

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1
Tel. 416-239-9889

Fondas
Foundation
www.klfondas.org
klfondas@on.aibn.com

Per 49 metus Jūsų sutelktas 5.09 mln. dol. Fondo pagrindinis kapitalas davė 3.90 mln. dol. pelno skirstymui lietuvių bei išlaikyti Kanadoje, humanitarinei pagalbai Lietuvoje bei stipendijoms lietuvių studentams.

**Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais!
Remkime lietuvių veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime savo Fondą gyvybės draudimuose
bei savo testamentuose.**

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Įnašams išrašome pakvitavimus sumažinimui pajamų mokesčiams.

TEIRAUKĖS PAS MUS!
affiliated

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI
Affiliated Insurance Management Inc.

► visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
► konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
► dėmesingas pataravimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 + 1-888-384-4444
www.affiliatedinsurance.ca + rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

Lietuvos ambasadorė Kanadoje Gintė Damušytė balandžio 19 d., pristatydamą lietuvių kino režisieriaus Kristijono Vildžiūno darbą "Kai apkabinsiu tave", atidarė antrąjį Baltijos ir Šiaurės šalių filmų festivalį Otavoje "Ryškios naktys". Sveikinimo kalboje ambasadorė pabrėžė, kad šis festivalis – puikus vis didesnį pagreitį įgaunančio dinamiško Šiaurės ir Baltijos šalių bendradarbiavimo pavyzdys. Jos teigimu, plėtojant regiono šalių bendradarbiavimą, išskirtinis dėmesys teiktinas Šiaurės ir Baltijos šalių aštuoneto (*Nordic Baltic Eight*, NB8) programai, kurią 2012 metais koordinuoja Lietuva. Ambasadorė taip pat pranešė, kad Kanados parla-

Filmų festivalis Otavoje

mentas ir senatas baigia steigti naują Kanados ir Šiaurės bei Baltijos valstybių parlamentinės draugystės grupę. Balandžio 11 d. Lietuvos ambasada pristatė festivalį "Ryškios naktys" Otavos ir Gatino miestų žurnalistams. Festivalis nuo 2011-ųjų Lietuvos

ambasados iniciatyva rengiamas kiekvieną pavasarį Montrealio ir Otavos miestuose bendradarbiaujant su Baltijos ir Šiaurės šalių atstovybėmis bei Kanados filmų institutu ir Kvebeko provincijos organizacija "Cinematique".

URM inf.

SKAITYTOJAI PASISAKO

LAIŠKAS TĖVUI

Ne vieną, o keletą kartų perskaičiau *Tėviškės žiburio*se nr. 13 "Laiškas mano tėvui", kurį turėtų paskaityti kiekvienas sūnus ir dukrelė... Tai tyros meilės ir ilgesio išreikšti žodžiai, kažin ar kas gražiau ir teisingiau galėtų pasakyti? Spaudos puslapiuose ir televizijos žiniuose mes per daug girdime-matome bausių įvykių, o meilės žmogaus žmogui taip nedaug... Tu, Liale, savo prisiminimais ir meile tėvui papuošei mūsų lietuviškos spau-

dos *Tėviškės žiburiai* puslapį, ir tai buvo išspausdinta šalia Hamiltono žinių skyriaus. Tikiu, kad paskaitė ir pasidžiaugė ne vienas, bet visi hamiltoniečiai, nes tu esi mūsų Hamiltono dukrelė. Padėka ir pagarba tau! **Liuda S.**

"LIETUVOS LENKAKALBIAI"

Tokia antrašte atsako savo laišku (13/4) *The Economist* savaitiniame žurnale Lietuvos ambasadorius Didžiosios Britanijos Londone Oskaras Jusys į kovo 10 laidoje

straipsnį "Bad blood/Suterštas kraujas", aprašant lenkų-lietuvių santykius "būnant blogais, tampančius pavojingai dar blogesniais". Paaiškinama, kad lenkų mažumai Lietuvoje mokslinimasis nuo darželio iki universiteto atviras vien jų – lenkų kalba. Neįtikimai, unikumas Europoje! Lietuvoje – niekur kitur. Lenkų aukštojo mokslo Bialystok universiteto padalinys veikia Vilniuje, Lietuvos sostinėje – vienintelis lenkų aukštojo mokslo institutas bet kur užsienyje. Visa mokykla lenkiškai, išskyrus tik lietuvių kalbą. Dėl to labai silpnai išmokstama lietuviškai, kai visoje Europoje dauguma dėstomų dalykų vyksta krašto gyventojų didumos kalba! Nuosavybių atstatymais Vilniaus krašte Lietuvos piliečiams lenkams (kur jų daugiausia), 90% baigiamas, bus baigtas 2013 metais. Lietuva laikosi pilnai pasirašytų sutarčių 1994 su Lenkija, leidžiančių Lietuvos lenkams paverdes rašyti pagal lenkiškus tarimus.

Parengė

Edmundas Petrauskas

PS. Kai mes, pokario "dypukai" NEI pilietybių, NEI tėvų turto NEATGAVOME ir neatgausim! LAIMINGI Lietuvos PILIEČIAI LENKAI! E.P.

Waterside
DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171
1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

9th Line
DENTAL

(905) 785 3900
3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI namą/condo, kai yra aukščiausios kainos ir GERIAUSIA PIRKTI, kai ipotekos (morgičių) nuošimčiai labai žemi. Prižadų gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

RE/MAX
Above Crowd!

FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Brokerage,
67 First Street
Collingwood,
Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemę Wasagos, Staynerio Thornbury, The Blue Mountains ir Collingwood apylinkėse kreipkitės!

Angelė Šalvaitytė, B.A., Broker
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.

705-446-6428
705-445-8500 ext 247
Elektroninis paštas:
angiesalvaitis@rogers.com

XIV Lietuvių Tautinių Šokių Šventė

BOSTON LIEPOS 1 D.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ *sekm., liepos 1, 2 v.p.p.*
Agganis Arena, 925 Commonwealth Ave., Boston
Bilietai perkami, nurodant "XIV Lithuanian Folk Dance Festival!"
www.agganisarena.com • Ticketmaster tel. 800-745-3000

ŠVENTĖS RENGINIAI IR BANKETAS *penkt. VI.29 - sekm. VII.1*
Sheraton Boston Hotel, 39 Dalton St., Boston
Bilietus raginame užsisakyti kuo greičiau per šventės tinklalapį!
Galite kreiptis tel. 781-784-8491

Dėl platesnės informacijos aplankykite www.sokiusvente2012.org

LABDARA
Aukštinis Vakaras

lešų telkimui

minint 10-ąjį Slaugos namų jubiliejų

š.m. birželio 2, šeštadienį, 6 v.v.,

Palais Royale patalpose
1601 Lakeshore Blvd.W., Toronto

Bilietai: \$250 asmeniui

Užsisakyti skambinant
Juditai Kavaliauskienei tel. 416-532-5337
arba el. paštu labdaragoldengala@gmail.com

Informacija interneto tinklalapyje www.labdara.ca

TURNER & PORTER
FUNERAL DIRECTORS

PACE LAW FIRM

PARAM

Eden Oak

50th ANNIVERSARY
1962-2012

BPA

LINA RULIAVAS

COMPLETE
Purchasing Services Inc.

ital florist

SMC

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

